

Budget 2021-2023

Partille kommun

Innehållsförteckning

Politiken har ordet	4
1 Kommunens organisation	6
1.1 Kommunens organisation	6
1.2 Styrning och planering av den kommunala verksamheten.....	6
2 Kommunens förutsättningar för perioden	8
2.1 Befolkningsprognos	8
2.2 Kommunens omvärldsbevakning för perioden	8
2.3 Hållbar kompetensförsörjning.....	9
2.4 Samhällsekonomi och skatteintäkter	10
2.5 Kommunens finansiella ställning	11
2.5.1 Kommunens ekonomiska resultat.....	11
2.5.2 Investeringar.....	12
2.5.3 Pensioner	13
3 Så styrs kommunen	14
3.1 Styrmodellen	14
3.2 Generell princip.....	14
3.3 Styrkedjan	14
3.4 Ansvarsfördelning och roller.....	14
3.5 Planerings- och uppföljningsprocessen.....	16
3.5.1 Kommunbudget och kommunens årsredovisning.....	16
3.5.2 Nämndernas verksamhetsplan och årsredovisning.....	16
3.6 Ekonomistyrningsprinciper	16
3.6.1 Redovisningsprinciper	16
3.6.2 Konjunkturanpassning	16
3.6.3 Budgetprocessen och resursfördelning.....	17
3.6.4 Roller och ansvarsfördelning.....	17
3.6.5 Ekonomisk uppföljning och prognos.....	17
3.6.6 Investeringar.....	17
3.6.7 Taxor och avgifter.....	18
3.6.8 Avgiftsfinansierad verksamhet	18
4 Styrmodell och målområden	19
4.1 Mitt i det goda livet - kommunfullmäktiges verksamhetsmässiga målområden.....	19
4.2 God ekonomisk hushållning - kommunfullmäktiges finansiella målområden.....	21
4.3 Strategi 2035	23
5 Investeringsbudget och lokalförsörjningsplan 2021–2023	24

5.1	Investeringsbudget	24
5.2	Lokalförsörjningsplan	25
6	Driftbudget och nämndernas budgetramar 2021–2023	26
7	Balanskravet och resultatutjämningsreserv	29
7.1	Kommunens bestämmelser för när reservering till resultatutjämningsreserv är möjlig.....	29
7.2	Kommunens bestämmelser för när uttag från resultatutjämningsreserven är möjlig.....	29
7.3	Storlek på resultatutjämningsreserv	29
8	Plan för kommunens arbetsmiljöarbete	30
9	Barnkonventionen	32
9.1	Nämndernas arbete med barnkonventionen	32
10	Räkenskaper.....	33
	Bilaga 1: Nämndernas uppdrag och ekonomiska ram 2021	36
	Bilaga 2 styrande dokument.....	39
	Bilaga 3: Bedömningskriterier för måluppfyllelse	40
	Bilaga 4: Begreppsbank	42
	Bilaga 5: Investeringar per nämnd.....	43
	Bilaga 6 Lokalinvesteringar Partillebo AB	47
	Bilaga 7: Underlag till indikatorer – tjänstemännens förslag till målsättning	48

Sveriges kommuner, såväl Partille befinner sig just nu i en kraftig inbromsning av ekonomin till följd av covid-19 pandemin, och det är svårt att se de konsekvenser detta får för ekonomin 2021 och längre fram. Det är viktigt att i juni fatta beslut om budget med tillhörande målstyrningsmodell och strategi 2035 så att nämnder och förvaltningar kan påbörja arbetet med sina verksamhetsplaner för 2021.

Vi fortsätter med uppräkningsmodell enligt Partillemodellen. Årlig uppräkningsmodell med två procent och målgruppsförändring är och har varit en garant för den tillitsstyrning som varit framgångsrik i Partille. I en svår tid är denna modell än viktigare. Vi ser i andra kommuner en lägre uppräkningsmodell, i vissa fall ingen alls, och till det uppdrag på detaljnivå. Utöver detta gör vi särskilda satsningar på totalt 7,7 mnkr vilka man kan läsa mer om längre fram i budgeten. Vi väljer att ta en del kostnader centralt, ex finansieringen av lokalför näringsstrategin, vilket ger utbildningsnämnden minskade kostnader på 400 000 kronor. Vi tar även centralt kostnaden för etablering av ett regionalt stödcentrum för utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. En fråga våra partier framgångsrikt drivit och fått stöd för inom Göteborgsregionen (GR).

Vi vill fortsätta med vår framgångsrika tillitsstyrning, och att hålla i en del av de uppdrag som vi gav i budget 2020.

Alla nämnder och förvaltningar ska fortsätta titta på fler processer som kan automatiseras med hjälp av roboten, RPA, detta för att avlasta och effektivisera de administrativa uppgifterna så att fokus kan läggas på kärnuppdraget det vill säga att skapa värde för våra medborgare.

Alla nämnder och förvaltningar ges i uppdrag att fortsätta arbeta med administrativ förenkling, vilket även innefattar dokumentation och minskande av arbetstid som läggs på interna möten till förmån för verksamhet och invånare. Detta ska följas upp på nämndnivå. Covid-19 pandemin har inneburit en övergång till fler möten i digital form, en utveckling vi gärna ser att den fortsätter.

Den ranking av kommunerna som görs inom Miljöbarometern, kommer nu in som en indikator i målstyrningen, vilket ligger i linje med det uppdrag som vi gav i budget 2020 angående om att vässa våra lokala miljömål och öka takten i genomförandet för att uppnå ett mer hållbart samhälle.

Ett gott näringslivsklimat är av stor vikt, och här gjorde vi en förstärkning av näringslivsansvariges funktion i budget 2020, även turistnäringen fick man i uppdrag att ta ett samlat grepp kring. Båda dessa uppdrag ska utvärderas under 2021.

Under 2021 måste effekterna av Covid-19 hanteras och lärdomar måste dras. Exempelvis behöver arbetet med att bryta social isolering av äldre intensifieras och arbetet med förbättring av kommunens krisberedskap fortsätta.

Vi vill fortsätta ta långsiktigt ekonomiskt ansvar och därför är det av stor vikt att alla förvaltningar och nämnder fortsatt arbetar med kostnadseffektivitet och har en budget i balans.

Personalen är vår viktigaste resurs för att ge våra invånare god välfärd, därför är det viktigt att fortsätta arbetet med att vara en god och attraktiv arbetsgivare och ha konkurrenskraftiga villkor.

Med detta ser vi att vi trots det tuffa läget till följd av covid-19 pandemin kan fortsätta leverera bra verksamhet till våra invånare, ge mesta möjliga nytta av varje skattekrona och fortsatt har förmågan att möta dagens och morgondagens utmaningar.

Marith Hesse (M)

Anna Strand (C)

Anders Midby (Kd)

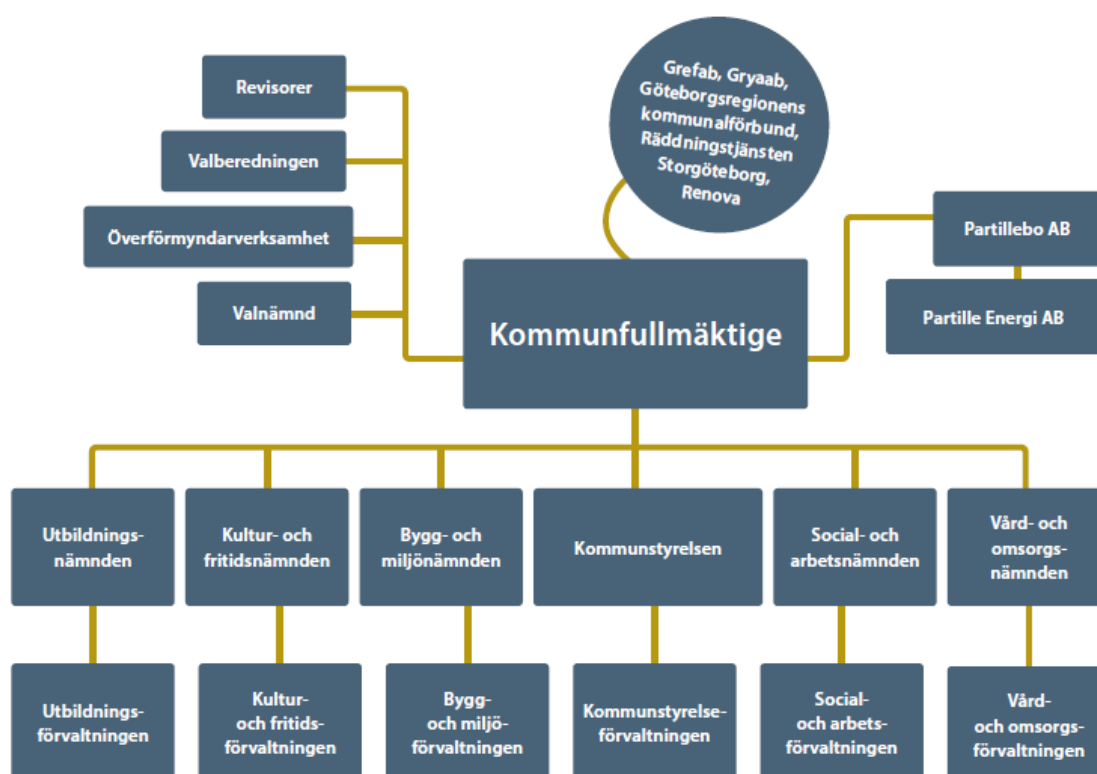
Kaj Nämvik (L)

1 Kommunens organisation

1.1 Kommunens organisation

Många av kommunens ansvarsområden styrs av kommunallagen och annan speciallagstiftning medan några är frivilliga. Organisationen och sättet som valts för att bedriva verksamheten varierar från kommun till kommun. Den största delen av Partille kommuns verksamhet bedrivs via de kommunala nämnderna och förvaltningarna. En mindre del av kommunens verksamhet bedrivs av kommunala bolag.

Partillebo AB är ett fastighets- och energibolag som till hundra procent ägs av Partille kommun. Bolaget äger, förvaltar, bygger och hyr ut bostads- och lokalfastigheter och ansvarar dessutom för elnätet och fjärrvärmenätet i Partille kommun.

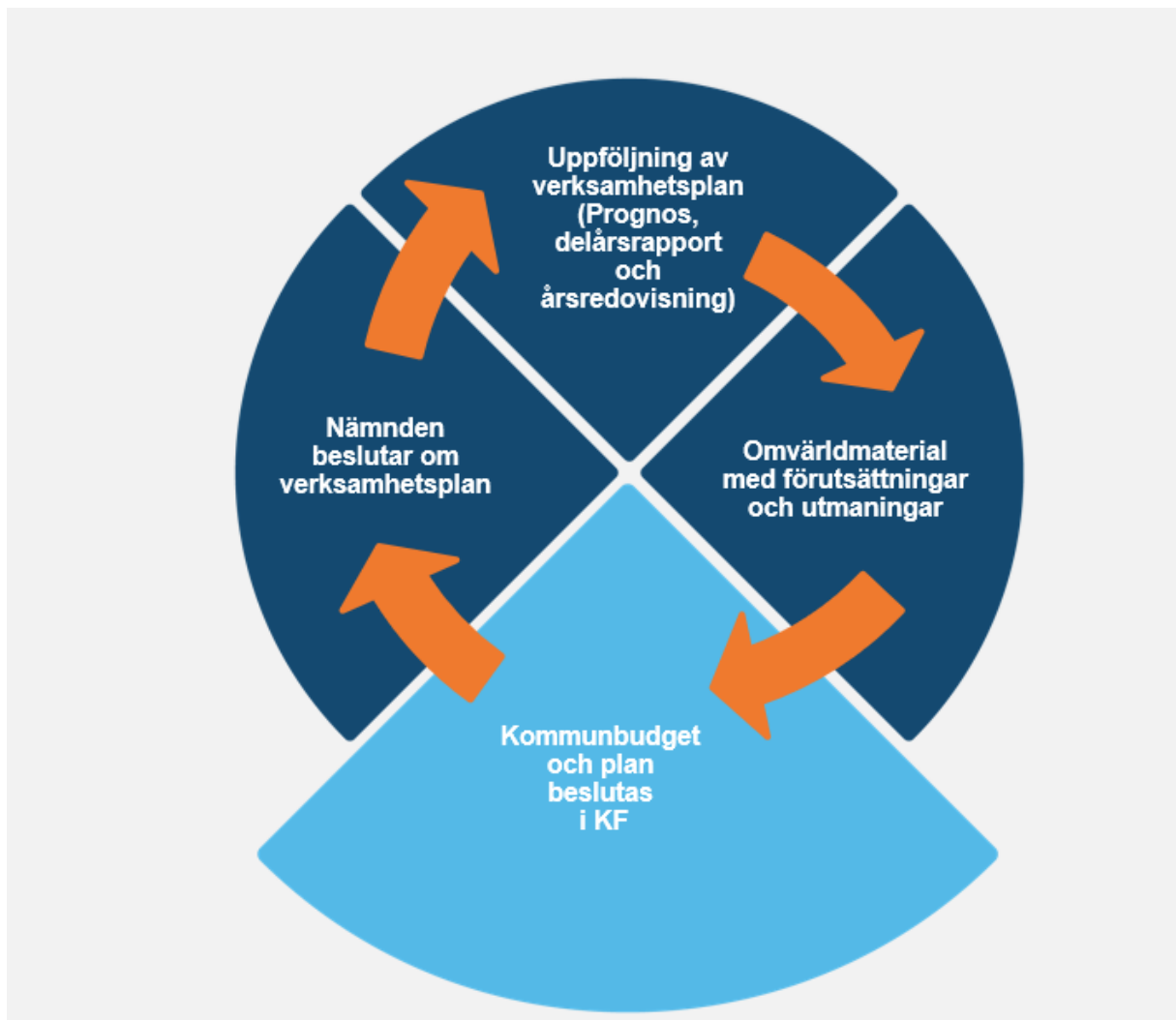

1.2 Styrning och planering av den kommunala verksamheten

Visionen "Mitt i det goda livet" är långsiktig och vägledande i allt vårt arbete. Kommunfullmäktiges verksamhetsmässiga målområden utgår ifrån visionen och dessa konkretiseras med hjälp av fokusområden. Kommunens verksamhetsmässiga måluppfyllelse besvarar tillsammans med måluppfyllelsen för de finansiella målen om kommunen uppnår god ekonomisk hushållning.

Som arbetssätt utgår kommunen från Strategi 2035 som sammanfattar hur kommunen ska arbeta för att nå visionen, vilket arbetssätt som ska vara vägledande, hur vår inre kultur ska fungera samt vilka värdeord vi ska agera utifrån.

Till styrmodellen finns ett handledningsmaterial i syfte att stödja så väl politik som tjänstemännens arbete med mål och uppföljningsprocessen.

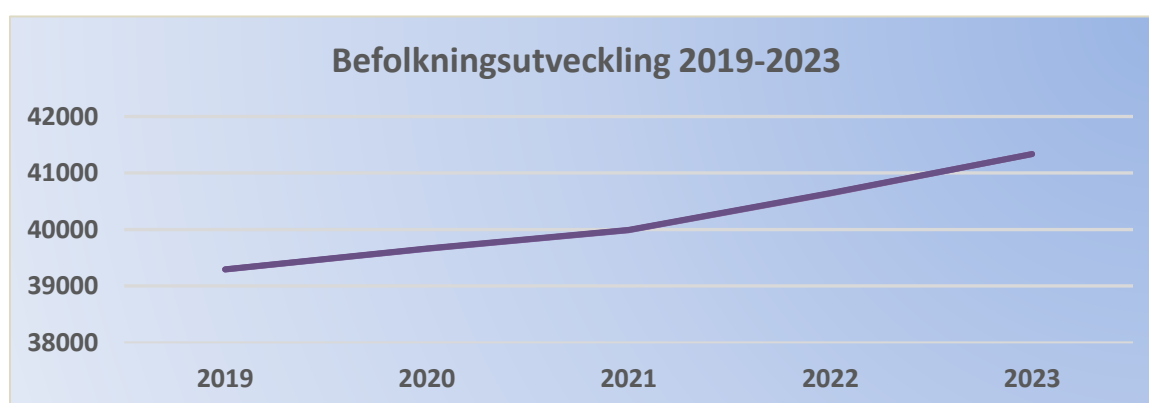
2 Kommunens förutsättningar för perioden

Med utgångspunkt i kommunens befolkningsprognos, ekonomi samt vad som sker i omvärlden

2.1 Befolkningsprognos

I Sverige ökar andelen yngre och äldre snabbare än personerna i åldrarna 20–64 år. Det innebär att färre arbetande invånare behöver försörja fler framöver. Partille kommun har dock en något mer gynnsam utveckling än riket då även befolkningen i förvärvsaktiv ålder ökar nästan lika mycket som åldrarna 0–19 år och 65 år och äldre. Befolkningen i Partille kommun förväntas öka med 3,3 procent under planeringsperioden 2021 - 2023. De åldrar som ökar mest under perioden är 80 år och äldre som beräknas öka med 6,1 procent. Gruppen 80 år och äldre står även fortsättningsvis under prognosperioden (fram till 2029) för den absolut största befolkningsökningen. Under slutet av 2021 eller början av 2022 beräknas kommunen nå 40 000 invånare.

Ålder	2019	2020	2021	2022	2023
0	466	470	475	490	505
1-5	2 508	2 555	2 595	2 625	2 715
6-9	2 388	2 315	2 280	2 270	2 240
10-15	3 135	3 270	3 380	3 485	3 550
16-19	1 873	1 905	1 900	1 940	2 010
20-64	22 303	22 480	22 585	22 930	23 315
65-74	3 471	3 425	3 440	3 470	3 485
75-79	1 269	1 390	1 470	1 490	1 535
80-84	915	900	885	940	990
85-w	961	950	975	995	995
Summa	39 289	39 655	39 985	40 635	41 335

2.2 Kommunens omvärldsbevakning för perioden

I början av året tog kommunen fram ett omvärldsmaterial som input till budgetberedningen. Nedan följer en uppdaterat sammanfattning om vilka förutsättningar och utmaningar kommunen står inför kommande budget- och planperiod.

Efter att omvärldsmaterial togs fram har världen förändrats på grund av de nya Coronaviruset. Många kommuner och regioner drabbas hårt ekonomiskt till följd av det pågående utbrottet av covid-19. Hur omvärlden kommer att förändras är svårt att förutse, men en trolig effekt är att viruset kommer få en stor påverkan på ekonomin den kommande åren. Men hur stor påverkan blir kan ingen i dagsläget bedöma. Då det är en extra ordinär händelse med en svårbedömd effekt på ekonomin kan förändringar i nämndernas ramar komma att behöva göras under om läget i ekonomin förändras drastiskt.

Arbetsmarknaden förändras i allt snabbare takt och bli mer kunskapsintensiv. De som haft en svag ställning på arbetsmarknaden förväntas komma än längre i från ett arbete. Samtidigt vet vi ännu inte vilka effekter Covid-19 kommer ha på arbetslösheten. Spekulationer finns om en arbetslöshet över tio procent i hela riket, motsvarande siffra december 2018 var sju procent. Behovet av utbildningsinsatser för den gruppen vuxna som idag befinner sig utanför arbetsmarknaden växer. Utmaningar finns också i att fler individer behöver yrkesväxla eller vidareutbilda sig för att möta arbetsmarknadens behov. Fler behöver fullfölja sin gymnasieutbildning samtidigt som vuxenutbildningen behöver möta behovet av rätt arbetsmarknadsutbildningar.

Förväntningarna på välfärden har förändrats till följd av förändrad demografi, lagstiftning och ökade dokumentationskrav. Invånarnas förbättrade ekonomi och mer tillgänglig information, tillsammans med rättighets- och valfrihetslagstiftningen, förstärker denna trend. Till exempel påverkas kraven och förväntningarna på välfärdstjänsterna genom att allt fler äldre lever längre vilket förändrar behovet av omsorg samt att den nya generationen äldre ställer nya krav på sin levnadsstandard. Digitalisering och ny teknik medför att invånarna förväntar sig snabbare svar och mer information samtidigt som det ökar tillgängligheten och möjliggör att invånarna kan vara mer självständiga i kontakten med kommunen.

Till följd av digitaliseringen ökar det digitala utanförskapet. Informations- och kunskapsklyftorna i samhället och medielandskapet blir allt mer polariserat vilket ställer krav på att möta olika behov.

Extern styrning, framförallt från staten, har de senaste åren ökat. Bland annat genom riktade statsbidrag vilket bidrar till minskad förutsägbarhet för de kommunala planeringsförutsättningarna och till ökad administrativ belastning. Trenden är också att kommuner tvingas ta ett större ansvar och kostnader för verksamhet som tidigare varit i statlig regi.

Befolkningens hälsa blir bättre men är fortsatt ojämnt fördelad. Inkomstskillnaderna mellan olika grupper i samhället fortsätter växa. Samma sak gäller skillnader när det handlar om utbildning, arbete, tillit och människors tillgång till sociala och kulturella sammanhang. Det leder till ökad polarisering i samhället och bostadssegregation.

Klimatförändringarna ställer nya krav och ökar behovet av ny teknik, infrastruktur och nya energi- och transportlösningar. Omställningstakten måste vara hög och stat, regioner och kommuner har centrala roller i att underlätta och stimulera till en hållbar utveckling. Extremväder så som extrema regnmängder, torka och värmeböljor kräver planering, beredskap och anpassningar för vattenförsörjning och framtida förändrade vattennivåer. Samhällsdebatten går tydligt mot ökad miljömedvetenhet vilket leder till förändrade krav på utbud av varor och tjänster. Den offentliga sektorn kommer ställas inför ökade förväntningar och krav från omvärlden och allmänheten i denna omställning

2.3 Hållbar kompetensförsörjning

Kommunen ska arbeta för att tillgodose kommuninvånarnas förväntningar och behov. Kommunen behöver därför vara rustad för att vissa tjänster och arbetsuppgifter kommer att försvinna och ersättas av nya. Att attrahera rätt kompetens för de nya jobben kommer vara en

viktig faktor de kommande åren. En ökad digitalisering bedöms kunna ha god effekt på arbetsmiljön och skapa bättre förutsättningar. Hur väl vi lyckas beror till stor del på våra medarbetares kompetens och engagemang.

Kompetensförsörjningen kommer fortsatt vara kommunens enskilt största utmaning under kommande år. Den demografiska utvecklingen visar att invånarna i arbetsförålder blir allt färre medan allt fler behöver nyttja kommunens verksamheter. Konkurrenten på arbetsmarknaden kommer fortsatt öka. För att hantera detta behöver insatser göras inom flera områden.

Kommunen behöver satsa på nya yrkeskategorier, som möjliggör att våra medarbetare kan arbeta på toppen av sin kompetens.

För att driva medarbetarengagemang har kommunen bestämt sig för fem punkter som skall löpa som en röd tråd genom ledarskapet:

- Tydliga mål & förväntningar
- Resultatåterkoppling
- Rimlig utmaning
- Delaktighet/påverkan på arbetssätt
- Erkänsla/bekräftelse

2.4 Samhällsekonomi och skatteintäkter

Den totala inbromsningen av världens ekonomier som setts i spåren av covid-19 saknar motstycke i modern historia. Det gör att centralbanker och regeringar världen över snabbt satt allt fokus på krispaket för att skydda såväl ekonomi som arbetsmarknad. Mycket talar för att produktion och sysselsättning i Sverige kommer att drabbas hårt och att arbetslösheten kan hamna på mellan 9 - 13 procent. På sikt skulle dock Coronakrisen kunna leda till stigande priser och därmed ökad inflation vilket skulle kunna ske om efterfrågan i ekonomin börjar stiga snabbt. Det kan bland annat ske som en följd av stimulanser från centralbanker och regeringar, samtidigt som utbudet av varor och tjänster inte förmår stiga lika snabbt.

Kommuner är en viktig motor i svensk ekonomi där stora investeringsbehov finns på grund av ökade behov. Partilles koncern kommer under de kommande åren ha stora investeringsbehov, dels på grund av ökad efterfrågan på välfärdstjänster.

Antalet varsel på arbetsmarknaden under mars månad är historiskt högt. Men hur stor del av varslen som kommer att realiseras beror bland annat på hur länge den kritiska perioden varar och hur företag överlever perioden. Det är framför allt tjänstesektorn som har och kommer drabbas hårdast i denna krisen. Medan industrin inte bedöms drabbas lika hårt. En stor riskfaktor är också det stora antalet permitterade på arbetsmarknaden. För kommunen kommer effekter av krisen i första hand visa sig genom att kostnaderna för det ekonomiska biståndet ökar.

Utvecklingen på bostadsmarknaden brukar hänga nära samman med utvecklingen av den större ekonomin i ett samhälle. Om arbetslösheten ökar, löneutvecklingen stannar av och konjunkturen generellt dämpas, brukar det få en dämpande effekt på bostadsmarknaden. Men av kanske ännu större vikt för prisbildningen på bostadsmarknaden är utvecklingen av räntorna. I ett läge där räntorna som en effekt av stödpaket från regeringar och centralbanker spås förbli låga, bidrar det till att hålla priserna uppe.

Skatteintäkter

De ekonomiska konsekvenserna till följd av det nya coronaviruset är högst osäkra. Det kommer troligen innebära en betydande nedrevidering av skatteunderlaget. Situationen med coronaviruset, demografins utveckling och vikande konjunktur påverkar ekonomin i kommuner och regioner negativt. Under året har därför flera förslag och beslut tagits kring

generella statsbidragen till kommuner för att stärka upp ekonomin. I januari föreslog att kommuner tilldelas 3,5 miljarder (totalt 5 miljarder) kronor, i februari beslutades om ytterligare 1,75 miljarder till kommunerna (totalt 2,5 miljarder) och i mars kom förslag om att regeringen skjuter till ytterligare medel för 2020. Av aviserade bidragen är 12,5 miljades permanenta och kommuner få 8,75 miljarder anslagsökningar det vill säga pengarna kommer komma kommuner och regioner även kommande år. För Partille innebär det att från år 2021 ökar generella statsbidrag med 33 miljoner per år.

De senaste månaderna har inneburit en global konjunkturlaps, med exceptionella ras för produktion, inkomster och sysselsättning i de flesta regioner/länder världen över. Någon klar bild över hur stora tapp det rör sig om kommer inte finnas förrän efter att krisen är över. Skatteprognosen på både kort och lång sikt är har således exceptionellt hög osäkerhet. Inför budgetarbetet 2021 används SKRs skatteprognos per april månad. Den kan dock komma och ändras samt att även nya statsbidrag kan tillkomma. Med anledning av den stora osäkerheten i skatteprognosen finns en post i budgeten - *dynamiska effekter* om 20 mnkr. Då skatteintäkten bedöms öka i mycket lägre takt än under de senaste 10 åren finns därför möjlighet att använda kommunens resultatutjämningsreserv (RUR). I detta osäkra läge budgeteras därför att RUR kan användas under 2021 och kommande år.

2.5 Kommunens finansiella ställning

2.5.1 Kommunens ekonomiska resultat

För att finansiera det planerade investeringsbehovet utan att behöva ta lån, behöver kommunen ha positiva ekonomiska resultat. Det vill säga, ett positivt resultat är avgörande för att kunna finansiera framtida investeringar med egna medel.

När kommunens investeringar kan göras med egna medel utan att kommunen tvingas ta lån, och på så sätt får ökad belastning i form av ökade finansiella kostnader, kan framtidens kommuninvånare ges möjlighet till samma välfärd som dagens kommuninvånare. Desto större investeringsbehov kommunen har desto högre krav på resultatnivån. Långsiktig progressiv planering av så väl investeringar som ekonomiskt resultat krävs.

Partille är en tillväxtkommun och flera stora projekt pågår i koncernen vilket lett till att låneskulden i koncernen har ökat. För att kommunen ska fortsätta att växa kan det innebära att prioriteringar kommer att behöva göras i investeringsprojekt för att kassaflödet inte ska vara negativt.

Verksamhetens resultat

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens resultat (Kommun) mnkr	23	5	51	19	0,3	1,8	3,1
Verksamhetens resultat (Kommun) %*	1,2	0,2	2,4	0,9	0,0	0,1	0,1
Årets resultat (Kommun) mnkr	35	11	101	29,1	10,3	12,8	15,1
Årets resultat (Kommun) %*	1,7	0,5	4,7	1,3	0,5	0,5	0,6

* andel av skatter och statsbidrag

Finansiellt utrymme

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens resultat (Kommun) mnkr	23	5	51	19	0,8	1,8	3,1
Avskrivningar	46	56	58	60	62	65	68
Finansiellt utrymme *	69	61	109	79	62	67	71
Självfinansieringsgrad %	58	199	104	57	58	54	108

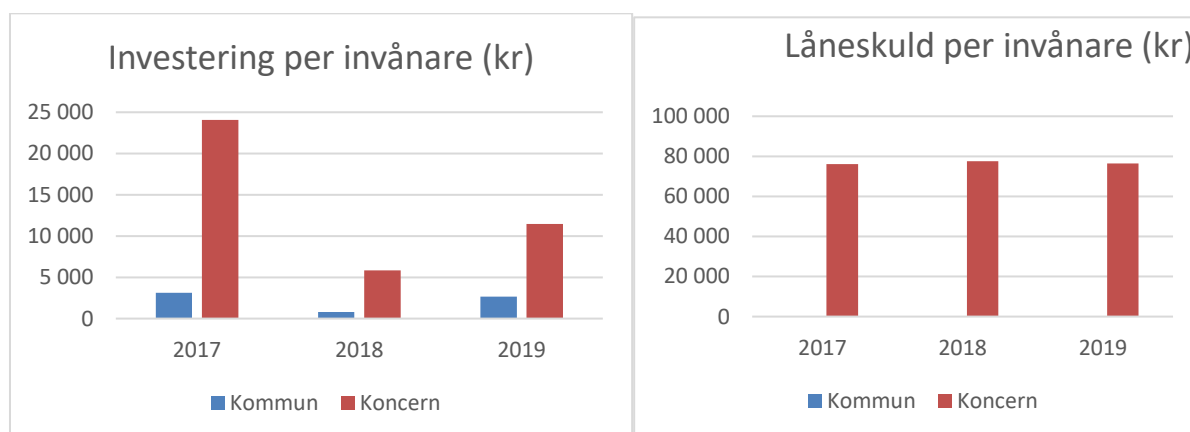
* Det finansiella utrymmet är det kommunen har kvar till att göra investeringar.

Ovanstående siffror baseras på tidigare årets utfall samt det budgeterade resultatet för planeringsperioden. Kommunens målsättning är att självfinansieringsgraden ska vara 100 procent.

2.5.2 Investeringar

Under 2019 infördes ny redovisningslag som kommer att påverka kommunens investeringsverksamhet. Det innebär bland annat förtydligande kring budgetering och uppföljning av investeringar samt att investeringsbudget för koncernen behöver utarbetas. I avsnittet 6. Investeringsbudget och lokalförsörjningsplan sammanställs kommunens och kommunkoncernens investeringar.

Partille är en tillväxtkommun och flera stora projekt pågår i koncernen vilket lett till att låneskulden i koncernen har ökat. För att kommunen ska fortsätta att växa kan det innebära att prioriteringar kommer att behövas göras i investeringsprojekt för att kassaflödet inte ska vara negativt.

Kommunala investeringar ger sällan en ekonomisk avkastning som kan användas för att betala de kostnadsökningar eventuell lånefinansiering medför. Om kommunen kan nyttja befintliga investeringar effektivare samt undvika att ta lån för att finansiera det investeringsbehov som föreligger skapas utrymme för att kunna hantera ökade verksamhetskostnader. Ett sätt att göra detta på är att kommunens investeringar även fortsättningsvis finansieras helt med skatteintäkter.

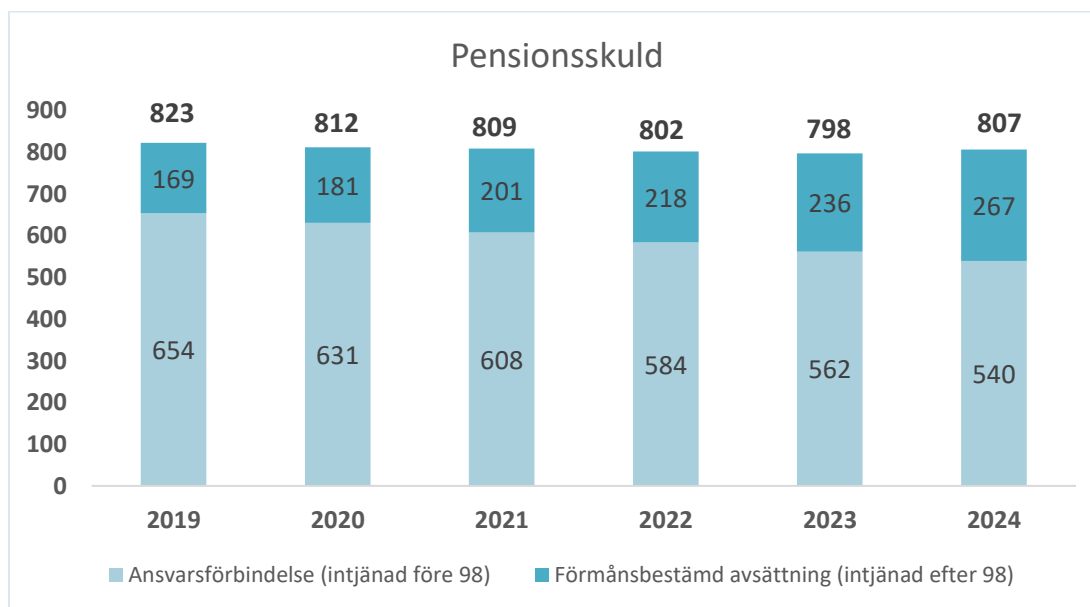
Under 2021 budgeterar kommunen 107,8 miljoner till investeringar vilket motsvarar 4,7 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Under planperioden förväntas denna siffra sjunka till ca 2,7 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

2.5.2.1 Exploatering

Tillväxten i regionen skapar möjligheter för kommunen att exploatera mark som ger reavinster för kommunen. Avmattningen av konjunkturen kan även få effekter på efterfrågan av mark och därmed även reavinsterna. Utbyggnaden och underhållet av den kommunala infrastrukturen ökar kommunens kapitalkostnader som tar en större andel av skattemedel. Detta innebär försämrade ekonomiska förutsättningar för de kommunala verksamheterna.

2.5.3 Pensioner

Pensionsförpliktelsen redovisas i Partille kommun enligt den så kallade "blandmodellen" där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Pensionsförpliktelsen minskar i takt med att utbetalningar görs och ökar genom basbeloppsförändringar och räntejusteringar. Den del av förpliktelsen som avser pensionsförmåner som är intjänade före 1998 minskar successivt medan den skulden som är intjänad efter 1998 ökar. Totalt minskar pensionsskulden från 823 miljoner 2019 till 807 miljoner 2024. En anledning till ökningen av den nyare skulden är att det blir fler personer som hamnar i ett löneläge som ger rätt till förmånsbaserad tjänstepension. Brytpunkten för förmånsbaserad pension är en lönenivå som motsvarar 7,5 gånger basbeloppet.

3 Så styrs kommunen

3.1 Styrmodellen

Styrmodellen beskriver hur verksamheten leds och styrs, dvs hur det går till att besluta och följa upp. Styrmodellen bidrar till att skapa en helhetsbild och en röd tråd hela vägen från vision till verksamhet och säkerställer på så sätt att den politiska viljeriktningen får genomslag. Styrmodellen ska vara ett stöd och skapa struktur för kommunens planering- och uppföljningsarbete. Varje förvaltning och bolag ansvarar för att upprätta rutiner och arbetssätt utifrån detta.

För att nå effekt behöver styrningen konkretiseras och beskrivas mer detaljerat. Detta görs i ett antal dokument; bland annat reglementen, policys och riktlinjer. Dessa beskrivningar utgör stor del av kommunens styrning men beskrivs inte vidare i detta kapitel utan återfinns i handlingens bilagor.

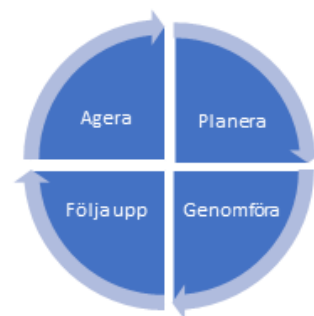
3.2 Generell princip

Principiella ställningstaganden och ärenden av större vikt ska alltid behandlas av kommunfullmäktige och kommunstyrelse. Villkor för kommunens nämnder och styrelser är

- Att kommunens mål, riktlinjer, reglementen och policys med mera följs
- Att lagar, avtal och anvisningar följs
- Att beslut ryms inom tilldelad budget
- Att de kvantitativa och kvalitativa mått kommunfullmäktige angivit följs upp och utvärderas för att nå ständiga förbättringar
- Vid konflikt mellan verksamhetens mål och ekonomiska medel är ekonomiska medel överordnade verksamhetens mål

3.3 Styrkedjan

Styrningen följer i huvudsak fyra faser; planering, genomförande, uppföljning och agerande utifrån uppföljning. För en väl fungerande process behövs gemensamma kända och accepterade styrverktyg för varje fas. Exempel på styrverktyg är fördelning av ekonomiska resurser, definierade mål och indikatorer samt styrande dokument.

3.4 Ansvarsfördelning och roller

Partille kommun styrs av förtroendevalda som valts direkt av medborgarna. Målsättningen är att så långt det är möjligt ha en tydlig ansvarsfördelning mellan förtroendevalda och tjänstemän. Den politiska nivån arbetar med frågor om vad som ska uppnås samt när i tiden, de formulerar en långsiktig vision, mål och sätter ramarna för finansiering. Med specifika kompetenser och kunskaper har kommunens tjänstepersoner sedan ansvaret för hur verksamheten bedrivs och vem som utför uppdrag. Förtroendevalda svarar för ”vad, varför och när-frågor” medan tjänstemän hanterar ”hur och vem-frågor”.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige representerar befolkningen och tar beslut i kommunens viktigaste frågor. Det här gör kommunfullmäktige:

- Tar beslut om kommunens inriktning, verksamhet och ekonomi till exempel beslut om budget, skattesats och avgifter för kommunal service
- Beslutar om den kommunala förvaltningens organisation och verksamhetsformer
- Väljer ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen och nämnderna
- Väljer revisorer som granskar kommunens verksamhet

Nämnderna och styrelsens uppdrag

Nämnderna ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att verksamheten bedrivs enligt fullmäktiges mål och riktlinjer, och på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Bolagen styrs på liknande sätt genom bolagsordningar och ägardirektiv. Nämnder och bolag står under kommunstyrelsens uppsikt och ska följa direktiv från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Kommunfullmäktige kan också fördela riktade uppdrag till nämnder och bolag.

Kommunstyrelsen följer sitt reglemente, liksom övriga nämnder, men har utöver det en uppsiktsplikt över övriga nämnder samt bolagen, och ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen kan också göra framställningar hos kommunfullmäktige och nämnder och begära in yttranden och upplysningar. Lednings- och samordningsfunktionen innebär att kommunstyrelsen ska upprätta styr- och ledningssystem och ge ramar för planering, budgetprocess och uppföljning.

Kommunstyrelsen ska följa omvärldsutvecklingen, inte minst den ekonomiska utvecklingen med dess konsekvenser för skatteunderlag.

Medarbetarnas roller

I Partille kommun ska varje medarbetare ha en tydlig roll och se sin betydelse för att uppfylla nämndens mål och då även i förlängningen, kommunens mål. Ett gott medarbetarskap ska präglas av kommunens gemensamma värdeord; allas lika värde, professionalism och framåtanda.

Varje medarbetare har ett ansvar att tillsammans med kollegor och chef verka för en god arbetsmiljö. Det kan handla om att bidra till god stämning, komma med förslag på nya lösningar, se till att arbetsplatsen är säker samt att följa de regelverk och riktlinjer som finns kring olika moment i arbetet. Medarbetare ska känna till de rättigheter och skyldigheter som följer med anställningsavtalet och vara goda representanter för Partille kommun i sina yrkesroller.

Gemensamt skapar medarbetarna värde för kommunens invånare och delar med sig av den kunskap de har till varandra.

3.5 Planerings- och uppföljningsprocessen

Planering utgår från tidigare resultat och erfarenheter samt omvärldsbevakning. En väl genomförd analys utifrån uppföljningen är en förutsättning för god styrning i planeringen. I planeringsfasen beslutas om mål och strategier för kommande period genom att identifiera förbättringsområden, bedöma behov och efterfrågan samt fördela tillgängliga resurser.

3.5.1 Kommunbudget och kommunens årsredovisning

Kommunfullmäktige fastställer övergripande målområden och indikatorer för hela kommunen samt anslår resurser till nämnderna i kommunens budget. Budgetbeslutet tas enligt ordinarie tidplan i juni månad. Fullmäktige följer upp budgeten vid två tillfällen under året, vid delårsboks slutet efter sommaren och i kommunens årsredovisning vid årsskiftet. Fullmäktige bedömer kommunens verksamhetsmässiga måluppfyllelse per målområde utifrån nämndernas sammanvägda resultat och utfallet på fullmäktiges indikatorer. Kommunens finansiella måluppfyllelse bedöms utifrån utfallet av de indikatorer som beslutats av fullmäktige.

God ekonomisk hushållning bedöms utifrån en sammanvägd bild av måluppfyllelsen för de verksamhetsmässiga och finansiella målen.

3.5.2 Nämndernas verksamhetsplan och årsredovisning

I verksamhetsplanerna bryter nämnderna ner kommunfullmäktiges målområden till nämndmål samt fördelar verksamheten resurser. Avdelningar och enheter arbetar fram aktiviteter för sina verksamheter utifrån nämndernas mål. Nämndernas bedömning av måluppfyllelse utgår från utfallet av valda indikatorer samt den analys som görs av varje måluppföljning.

Mer information om hur måluppföljning och bedömning finns i bilaga.

3.6 Ekonomistyrningsprinciper

Ekonomistyrningsprinciperna innehåller ramverket för vilken kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens ekonomiska styrning av kommunen sker. Principerna för ekonomistyrningen avser i första hand förhållandet mellan kommunfullmäktige/kommunstyrelsen och nämnderna. Kommunstyrelseförvaltningens ekonomiavdelning har vidare ett särskilt ansvar för att övervaka att ekonomistyrningsprinciperna följs och för att lägga fram förslag till riktlinjer samt tillämpningsanvisningar.

3.6.1 Redovisningsprinciper

Redovisningen utgår ifrån lagen om kommunal redovisning som innehåller regler om löpande bokföring, årsredovisning och värdering. Förutom ovan nämnda lag utgår redovisningen från redovisningspraxis samt de rekommendationer som lämnas av rådet för kommunal redovisning. Vidare har kommunen upprättat rutiner som säkerställer att den ekonomiska informationen är korrekt och likvärdig i den historiska, framtida och nuvarande ekonomiska redovisningen.

3.6.2 Konjunkturanpassning

Kommunens ekonomi ska anpassas efter konjunkturen. Kvalitet och service ska bibehållas genom konjunkturykeln. Vid en högkonjunktur kan vissa åtgärder vidtas för att minimera effekterna av en kommande lågkonjunktur. Reviderad strategi till följd av prognostiserad konjunkturförändring bör beslutas efter delårsboks slut med prognos. Sådana förändringar kan till exempel vara underhållsarbete eller strukturella organisationsförändringar. Vid konflikt mellan mål och ekonomiska medel är ekonomiska medel överordnat mål.

Ekonomiavdelningen upprättar och presenterar en långsiktig konjunkturbild vid boksluts- och budgetberedningen.

3.6.3 Budgetprocessen och resursfördelning

Kommunfullmäktige fattar i juni månad beslut om den budget och skattesats som ska gälla för nästkommande år samt en plan för följande två år. Kommunfullmäktiges beslut föregås av en budgetberedning som inleds några månader tidigare och tas fram i kommunstyrelsen. I budgeten beslutar kommunfullmäktige om de ekonomiska ramar nämnderna har för att bedriva verksamhet. Ramarna räknas upp med två procent gentemot föregående år. Med hänsyn till eventuell målgruppsförändring, som baseras på den senaste befolkningsprognosen, förekommer viss justering av ramen till förmån för specifika nämnder. Ramfördelningen ska stimulera ett sunt ekonomiskt synsätt som bidrar till god ekonomisk hushållning och ekonomiskt ansvarstagande. När budgeten är beslutad upprättar nämnderna verksamhetsplaner och detaljbudgetar som redovisar hur nämnderna planerar att uppnå mål inom tilldelad ekonomisk ram.

3.6.4 Roller och ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för den ekonomiska planeringen och fastställer riktlinjer för den ekonomiska styrningen.

Varje nämnd ansvarar för att beslutade mål och uppdrag genomförs inom ramen för de resurser som tilldelats nämnden. Nämndernas och förvaltningarnas arbete ska präglas av ett helhetstänk där kommunens främsta ska gå före den enskilda verksamhetens resultat. Vid konflikt mellan verksamhetens mål och de ekonomiska medlen är därför ekonomin överordnad målen, vilket innebär att kommunen inte ska bedriva ofinansierad verksamhet.

Ekonomiavdelningen ansvarar för ekonomiadministrativa beslut. Dessa sammanställs i ekonomihandboken samt i särskilda dokument till exempel kravhanteringsrutiner och tillämpningsanvisningar till attestreglementet.

3.6.5 Ekonomisk uppföljning och prognos

Syftet med uppföljningen är att säkerställa att verksamhetens resurser används i enlighet med de mål och riktlinjer som beslutats i kommunfullmäktige, att få god kontroll över kostnadsutvecklingen samt säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar. Nämnderna lämnar prognoser (på helår) för nämndens resultat minst fyra gånger per år. Nämndernas prognoser samt prognosen för kommunens totala resultat rapporteras till kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunstyrelsen samt i delårsrapporten och i årsredovisning till kommunfullmäktige. En prognostiserad budgetavvikelse ska förklaras och rapporteras till aktuell nämnd och till ekonomiavdelningen, som för vidare rapportering till kommunstyrelsens arbetsutskott och förtroendevalda revisorer. Över och underskott får inte överföras till nästkommande år. Vid en negativ prognos ska en åtgärdsplan omgående tas fram där det framgår hur nämnden planerar att nå en ekonomi i balans.

3.6.6 Investeringar

Investeringar görs i Partille kommun inom löpande årliga investeringar, investeringar inom den avgiftsfinansierade verksamheten samt övriga investeringar. Investeringarna och kapitalkostnaderna budgeteras på respektive nämnd.

Löpande årliga investeringar är nämndernas reinvesteringar.

Investeringar inom den avgiftsfinansierade verksamheten finns redovisade under respektive avgiftskollektiv (VA-verksamheten och Avfallsverksamheten). Kostnaderna för dessa

investeringar täcks av deras respektive intäkter och belastar inte skattekollektivet.

Övriga investeringar är av engångskaraktär, exempelvis i infrastruktur. Dessa binds per objektsnivå. Omdisponering mellan objekt på respektive nämnd är möjligt om förvaltningschef eller samhällsbyggnadschef godkännt. För Samhällsbyggnadskontorets skiljs kapitalkostnaderna ut från övrig driftsbudget då nämnden kompenseras fullt ut för kostnaderna.

Överskott i investeringsbudgeten från tidigare år kan ombudgeteras. Ombudgeteringar beslutas av Kommunfullmäktige i samband med beslut om årsredovisning.

Nämnderna ska regelbundet följa upp sin investeringsbudget på samma sätt som driftsbudgeten och redovisas i samband med månadsrapport, delårsbokslut och årsredovisning.

Kommunkoncernens investeringar innefattar kommunens och Partillebo AB's investeringar. Partillebo AB's investeringar och deras finansiering regleras genom att fullmäktige årligen beslutar om en investeringsram och ett lånetak för kommande budgetår och de två kommande planeringsåren. Kommunfullmäktige ska också ta ställning innan beslut fattas i bolagen om större investeringsprojekt i verksamhetslokaler. Uppföljning av koncernens investeringar görs i delårsrapporten och årsredovisningen

3.6.7 Taxor och avgifter

Taxor och avgifter som inte beslutas av nämnd beslutas av fullmäktige.

3.6.8 Avgiftsfinansierad verksamhet

Kommunens vatten- och avloppstjänster är helt avgiftsfinansierade. Det innebär att tjänsterna inte betalas med skattemedel. Istället tas avgifter ut från de hushåll och verksamheter som är anslutna till nätet – det så kallade VA-kollektivet. Ett liknande system gäller för kommunens avfallshantering. Utgångspunkten är att avgifterna ska täcka kommunens hela kostnad för VA-tjänsterna och för avfallshantering. Intäkterna får dock inte generera vinst enligt den så kallade självkostnadsprincipen i kommunallagen (1991:900, 8 kap. 3c §).

De avgiftsfinansierade verksamheterna lånar pengar från kommunen för att kunna göra investeringar. Kommunen tar ut en ränta för utlåningen av likvida medel och räntan följer SKRs (Sveriges Kommuner och Regioner) fastställda internränta. För 2021 är räntan 1,25 procent.

4 Styrmodell och målområden

4.1 Mitt i det goda livet - kommunfullmäktiges verksamhetsmässiga målområden

I Partille lever du mitt i det goda livet. Här bor du i bra bostadsområden med naturen inpå knuten samtidigt som du har nära till service och storstadens pulserande liv.

Visionen beskriver vad vi vill och vart vi ska. Visionen är vägledande för allt arbete som sker i kommunen och med hjälp av målbilderna samt fokusområdena tydliggörs vad som är viktigast just nu. Med hjälp av resultatet från de mål och indikatorer vi följer upp kan vi tala om vi är på rätt väg, om vi inte är det, så är vi snabba med att ställa om.

Uppföljning av kommunens verksamhetsmässiga och finansiella målområden görs vid del- och helårsbokslut. Modell för bedömning framgår av bilaga 3.

Urvalet av indikatorer för de verksamhetsmässiga målområdena har processats fram i samråd mellan tjänstemän och politik. Målområden och målbilder samt fokusområden ligger till grund för urvalet av indikatorer. Indikatorerna avser att mäta målområdena och ge en bild om utfallet följer önskad utveckling. Trendpilarna indikerar om indikatorns historiska utveckling är positiv, negativ eller oförändrad över tid i förhållande till önskvärt läge.

Indikatorerna ska vara SMARTA, dvs. tydliga, mätbara över tid, accepterade, realistiska att uppnå samt tidsatta. Målsättningen anges enligt önskad utveckling; minska, öka, bevara eller balanserad. Balanserad innebär att målsättningen sätts med hänsyn till enskilda års förutsättningar även om den långsiktiga önskvärda riktningen t.ex. är öka eller minska. Det kan bero på externa påverkansfaktorer kommunen har svårt att råda över, t.ex. kan konjunktionella förutsättningar påverka kommunens målsättning.

Hållbarhet i Partille

Målbild:

I Partille tar vi ansvar för att dagens och kommande generationer ska kunna leva ett gott liv. Vår verksamhet bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt där varje individ är viktig, varje medarbetare kan göra skillnad och alla dagar räknas. Genom att vara drivande i det lokala omställningsarbetet är vi en förebild för en hållbar samhällsutveckling.

Indikator	2017	2018	2019	Trend	Målsättning 2021
Verksamhetens resultats andel av skatteintäkter och statsbidrag genomsnittlig utveckling över tre år (andel kommun)	1,2	0,2	2,4		Balanserad (Minst 0,6 procent)
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera – status efter 90 dagar (andel)	34	39	-		Öka
Invånare 0–19 i ekonomiskt utsatta hushåll (andel)	4,5	4,6	-		Bevara
Medarbetarengagemangsex	-	66,7	68,4		Öka (70 % till år 2023)
Sjukfrånvaro (andel)	7,8	7,6	7,4		Balanserad
Miljöbilar i koncern (andel)	77,7	74,5	63,6	-	Öka
Rankingplacering bland Sveriges 290 kommuner enligt tidningen Aktuell hållbarhet	123	131	218		Öka (förbättrad rankingplacering)

Lära och verka i Partille

Målbild:

Med tidiga insatser och start i en skola med hög kvalitet utvecklas barn och unga till att nå sin fulla kapacitet. Här skapas en god självkänsla och viljan att fortsätta lära. I Partille är varje medborgare trygg i sig själv och kan utnyttja sin fulla potential. I Partille har vi ett starkt och levande näringsliv med ett attraktivt företagsklimat som skapar arbetstillfällen och tillväxt.

Indikator	2017	2018	2019	Trend	Målsättning 2021
Behörighet till gymnasiet. Elever åk nio som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun (andel)	88,1	85,9	83,6		Öka
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (andel)	0,8	0,9	-		Balanserad
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun (andel)	82,6	84,2	81,1		Öka
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, hemkommun (andel)	68	77	77		Bevara
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera (andel)	40	35	54		Bevara
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga (andel)	72	72	70		Öka
Företagsklimat – Insikt Nöjd-Kund-Index	66	72	76		Öka
Näringslivsranking – Svenskt näringsliv	18	8	7		Bevara

Bo i och uppleva Partille

Målbild:

I Partille har vi trygga och attraktiva miljöer att bo och leva i. Här upplever alla en meningsfull tillvaro och livskvalitet hela livet oavsett förutsättningar. Här finns blandade boendeformer med närhet till såväl natur som storstad. Med välkomnande besöksmål, mötesplatser och tätortsnära grönområden skapar vi förutsättningar för det goda livet

Indikator	2017	2018	2019	Trend	Målsättning 2021
Bäst att bo enligt tidningen FOKUS (ranking)	42	39	-		Bevara
Hur trygg känner du dig i det område där du bor? (Lokal trygghetsundersökning, andel positiva svar)	89	-	-	-	Bevara
Trygg i skolan åk 9 (andel positiva svar)	-	85,3	-		Bevara
Jag är nöjd med mitt barns förskola (andel positiva svar)	-	-	89	-	Bevara
Befolkningstillväxt (andel)	1,5	1,5	2,2		Balanserad
Deltagartillfällen i idrottsföreningar (antal/invånare 7-20 år)	45	45	-		Bevara
Brukare som är nöjda med sin äldreomsorg-SÄBO (andel)	80	74	77		Öka
Brukare som är nöjda med sin äldreomsorg-hemtjänst (andel)	85	86	86		Bevara

4.2 God ekonomisk hushållning - kommunfullmäktiges finansiella målområden

Kommunallagen stadgar att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sina verksamheter samt i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga kommunkoncernen.

En god ekonomi är en grundläggande förutsättning för att kunna genomföra de sociala och politiska mål som är det primära syftet med kommunens verksamhet. En balanserad finansiell utveckling behövs för att kommunens service ska kunna behållas och utvecklas. För att säkerställa lika förutsättningar för alla kommuninvånare har kommunen möjlighet att nyttja den resultatutjämningsreserv kommunen innehar, förutsatt att övriga krav för att tillämpa resultatutjämningsreserven uppfylls. Mer information om RUR finns i kapitel 8.

Innebörden av god ekonomisk hushållning definieras av varje kommun. För Partille kommun innebär God ekonomisk hushållning att kommunens verksamhet och ekonomi utvecklas ansvarsfullt. Målsättningar ska medföra att kommunens verksamhet bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt. Varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal välfärd och efterlämnar goda sociala, miljömässiga och ekonomiska förutsättningar.

God ekonomisk hushållning bedöms vara uppfyllt om samtliga verksamhetsmässiga och finansiella målområden bedöms vara helt eller delvis uppfyllda.

Kommunens resultat och risk:

Målbild:

För att finansiera det planerade investeringsbehovet utan att behöva ta lån behöver kommunen ha positiva ekonomiska resultat. Genom att se till våra intäkter ökar i högre takt än kostnaderna tar vi ansvar för en långsiktig hållbar ekonomi.

Indikator	2017	2018	2019	Trend	Målsättning
Verksamhetens resultats andel av skatteintäkter och statsbidrag genomsnittlig utveckling över tre år	1,2	0,2	2,4		Balanserat (minst 0,6 procent)
Skatteintäkter och statsbidrag ska öka i högre takt än nettokostnaderna	Nej	Nej	Ja		Bevara

Kommunens finansiella kapacitet

Målbild:

För att framtidens kommuninvånare ska ges möjlighet till samma välfärd som dagens kommuninvånare ska kommunens investeringar göras med egna medel utan att kommunen tar lån.

Indikator	2017	2018	2019	Trend	Målsättning
Soliditeten över en treårsperiod (procent)	65	64	63		Bevara
Investeringarnas egenfinansiering av skatteintäkter (procent)	58	199	104		Bevara (minst 100 procent)

Koncernens resultat och risk

Målområde:

Genom att se till att koncernens nettokostnader inte ökar i förhållande till skatteintäkterna tar vi ansvar för en långsiktig och effektiv hållbar ekonomi.

Indikator	2017	2018	2019	Trend	Målsättning
Verksamhetens nettokostnader i förhållande till skatter och statsbidrag (andel)	86	80	79		Bevara

Koncernens finansiella kapacitet

Målområde:

Genom att följa att koncernens soliditet bevaras och att lånenivån är balanserad tar vi ansvar för att framtidens kommuninvånare ska ges möjlighet till samma välfärd som dagens kommuninvånare.

Indikator	2017	2018	2019	Trend	Målsättning
Soliditeten över en treårsperiod (procent)	37	37	38		Bevara
Låneskuldens utveckling (mnkr)	2 883	2 980	3 005		Balanserat (max 4 000 mnkr)

4.3 Strategi 2035

Strategi 2035 är en sammanfattning av de olika verktyg vi använder för att nå kommunens vision och mål.

Våra värdeord genomsyrar allt vårt arbete - alltid och överallt. Värdeorden sammanfattar tillsammans med strategin kommunens arbetssätt, vår inre kultur och våra förhållningssätt. Strategin visar de delar som vi redan gör bra och uppmuntrar oss att göra mer av det. Vår inre kultur bidrar till utveckling, våra arbetssätt skapar så väl ekonomiska som mänskliga värden och våra förhållningssätt tar avstamp i medvetenhet, samarbete och långsiktighet. I Partille är varje kund viktig, här kan varje medarbetare göra skillnad och alla dagar räknas.

5 Investeringsbudget och lokalförsörjningsplan 2021–2023

Partille kommun är en tillväxtkommun och har högt ställda mål kring miljöer att bo och leva i. Antal invånare ökar varje år och det ställer krav på reinvesteringar och nyinvesteringar i infrastruktur och lokaler för kommunal verksamhet.

Kommunens samlade lokalbehov beslutas årligen i kommunens lokalförsörjningsplan. Investeringar i lokaler för kommunal verksamhet görs i huvudsak av Partillebo AB och ingår i kommunkoncernens investeringsbudget.

Investeringar i infrastruktur och inventarier görs vanligtvis av kommunen själv.

Kommunens och koncernens investeringar sammanställs och redovisas i avsnittet nedan.

5.1 Investeringsbudget

Kommunens investeringsbudget

Investeringar görs i Partille kommun inom löpande årliga investeringar, investeringar inom den avgiftsfinansierade verksamheten samt övriga investeringar.

Löpande årliga investeringar är nämndernas reinvesteringar vilka är återkommande och relativt konstanta varje år.

Investeringar inom den avgiftsfinansierade verksamheten finns redovisade under respektive avgiftskollektiv (VA-verksamheten och Avfallsverksamheten).

Övriga investeringar är av engångskaraktär, exempelvis i infrastruktur. Dessa binds per objektsnivå enligt bilaga till kommunbudgeten. Omdisponering mellan objekt är möjlig om förvaltningschef eller samhällsbyggnadschef godkänt.

Investeringarna i tabellen nedan redovisas per nämnd. I bilaga 5: Investeringar per nämnd redogörs för vilken typ av investering (löpande investering eller övrig investering) som respektive nämnd har. Under respektive typ delas investeringarna delas in i olika objekt.

Mnkr	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelsen	0,1	0,1	0,1
Kommunkontoret	5	5	5
Samhällsbyggnadskontoret	62,9	74,5	37,7
SBK/Va-verksamhet	18,4	22,7	2,7
SBK/Avfallsverksamhet	0,3	0,3	0,3
Markförvaltning	2,0	1,7	1,7
Kommunfullmäktige	0,1	0,1	0,1
Kultur- och fritidsnämnd	2,0	2,0	2,0
Utbildningsnämnd	11,5	11,5	11,5
Social- och arbetsnämnd	0,5	0,5	0,5
Vård- och omsorgsnämnd	4,0	4,0	4,0
Bygg- och miljönämnd	1,0	1,0	1,0
Summa investeringsbudget kommun	107,8	123,4	66,6

För specifikation av investeringarna se bilaga 5: Investeringar per nämnd

Koncernens investeringsbudget

Kommunkoncernens investeringar består av kommunens investeringar samt Partillebo AB's investeringar. Partillebo gör investeringar i bostäder, lokaler och energifastigheter. Partillebo ABs investeringar i Lokaler specificeras i bilaga 6.

Mnkr	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Partille kommun	107,8	123,4	66,6
Partillebo AB Bostäder	141	365	415
Partillebo AB Lokaler	59	125	125
Partillebo AB Fjärrvärme	9	10	10
Partillebo AB Elnät	18	18	18
Totalt Partillebo AB	227	518	568
Summa investeringsbudget koncernen	334,8	641,4	634,6

5.2 Lokalförsörjningsplan

I november 2019 antog kommunstyrelsen Lokalförsörjningsplan för 2019–2028. Därefter har planen justerats något då förutsättningar har förändrats för några av objekten. En ny reviderad plan beslutas årligen av kommunstyrelsen.

Lokalförsörjningsplanen redovisar verksamheternas bedömda och prognostiserade behov av lokaler. I de flesta fall innebär lokalbehoven en investering för Partillebo och utökade hyreskostnader för Partille kommun.

Nedan listas de objekt som ingår i lokalförsörjningsplanen under budgetåren 2021–2023. Lokalbehoven nedan ingår i koncernens investeringsplan och innebär utökade hyres- och driftskostnader.

Projekt	2021	2022	2023
Gruppbofastad Öjersjö 6 lgh		X	
Gruppbofastad Öjersjö 6 lgh		X	
Lokal för daglig verksamhet			x
Till- ombyggnad Öjersjö Storegård	x		
Ombyggnation Kullegårdens Förskola	x		
Inhyrning av paviljong till Vallhamra skola		X	
Inhyrning av paviljong till Vallhamra skola			x
Nybyggnation Ugglums skola	x		
Förskola Lexby			x
Aktivitetsbaserade arbetsplatser i kommunhuset			x
Familjerätt i kommunhuset	x		

6 Driftbudget och nämndernas budgetramar 2021–2023

Budgetramarna till nämnderna har räknats upp med 2 procent och därutöver får vissa nämnder målgruppsjusteringar utifrån en modell som bygger på volymförändringar. De nämnder som erhåller målgruppsförändringar får en extra revidering, förutom 2 procent, då befolkningsprognosen visar om deras målgrupper ökar eller minskar.

Dessutom har särskilda satsningar gjorts för specifika åtgärder inom vissa nämnder. Totalt har nämndernas ramar räknats upp med 3,2 procent (70 mnkr) mellan 2020 och 2021. För hela planperioden (2021–2023) ökar det budgeterade beloppet med 135,8 mnkr vilket motsvarar 6,1 procent. Det budgeterade resultatet är 10,3 mnkr vilket motsvarar 0,5 procent av skatter och bidrag. Målet är att ha ett resultat på 1 procent över en tre års period, vilket uppfylls 2021. Under rådande omständigheter och en mycket osäker skatteprognos så görs bedömningen att ett lågt budgeterat resultat ett enskilt år inte äventyrar kommunens långsiktiga finansiella ställning.

I följande tabell visas de målgruppsförändringar och särskilda satsningar som gjorts. Målgruppsförändringar och särskilda satsningar är ramhöjande och ingår i budgetramen för kommande år. Total är målgruppsförändringen 22,4 mnkr och särskilda satsningar 7,7 mnkr för år 2021.

En specifikation av budgetramen för respektive nämnd finns i Bilaga 1: Nämndernas uppdrag och ekonomiska ram 2021.

Målgruppsförändringar och särskilda satsningar

mnkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Målgruppsförändringar				
Utbildningsnämnden	8,7	9,0	10,0	10,0
Vård- och omsorgsnämnden	9,1	11,4	8,5	10,0
Social- arbetsnämnden	2,0	2,0	2,0	2,0
Särskilda satsningar				
Kommunkontoret (RPA)	1,0			
Kommunkontoret		0,2		
Kommunstyrelsen		0,2		
Samhällsbyggnadskontoret		1,3		
Vård- omsorgsnämnden		1,0		
Kultur- och fritidsnämnden		1,3		
Utbildningsnämnden		2,7		
Social- och arbetsnämnden		1,0		

Särskilda satsningar:

Kommunkontoret 0,2 miljoner kronor

Arbetet med ett Hållbart Partille är av stor vikt för kommunens fortsatta arbete för ett tryggt och välmående Partille. Satsningen ska gå till projekt som leder till ökad trygghet och social hållbarhet i hela kommunen.

Kommunstyrelsen 0,2 miljoner

Kommunstyrelsen får ett extra tillskott för att täcka kostnader som är kommunövergripande. Syftet med extra tillskottet är att inte nämnderna ska belastas med dessa kostnader. Det handlar till exempel om arbetet med hedersrelaterat våld och dataskyddsbudet.

Samhällsbyggnadskontoret 1,3 miljon kronor

Partille kommun växer och fler ytor behöver då underhållas. I satsningen ingår också kommunövergripande kostnader för de reservkraftverk som finns i kommunen. Idag finns en lokalstrateg i kommunen som finansieras av övriga nämnder. Genom en extra satsning till samhällsbyggnadskontoret behöver övriga nämnder inte betala för denna funktion vilket ger nämnderna mer pengar till övrig verksamhet.

Vård- och omsorgsnämnden 1 miljon kronor

Andelen äldre ökar och behovet av hemtjänst och särskilda boenden kommer troligen öka de kommande åren vara extra medel tilldelas.

Kultur- och fritidsnämnden 1,3 miljoner kronor

I budgetförslaget till 2019 ingick ett beslut att kultur- och fritidsnämnden skulle få ökad ram för faktisk hyreskostnad för Öjersjö idrottshall.

Utbildningsnämnden 2,7 miljoner kronor

Utbildningsnämndens kostnad för Öjersjö idrottshall uppgår till 0,3 miljoner kronor.

Nämnden ersätts för de ökade kostnaderna till följd av beslut kring vilka elever som är berättigade till busskort. (1,1 miljoner kronor)

Under de senaste åren har en ökad efterfrågan på vuxenutbildning skett. Med den konjunkturavmattning som man nu ser är det dessutom troligt med en fortsatt efterfrågeökning under 2021. (1,3 miljoner kronor)

Social – och arbetsnämnden 1,0 miljoner kronor

Antalet personer som står långt ifrån arbetsmarknaden ökar och det finns en risk att kostnaden för ekonomiskt bistånd ökar. Genom att skapa arbetstillfällen inom kommunen så får individen arbetslivserfarenhet och därmed möjlighet till självförsörjning. Social- och arbetsnämnden ram ökas med 1 mnkr för att få fler individer i arbetat och den nämnd som tar emot en person får full kostnadstäckning.

Ramväxlingar 2020

Under budgetåret 2020 har nämndernas ramar justerats under året via ramväxlingar. Justeringarna är inarbetade i budgeten för de kommande åren. Följande ramar här växlats under 2020:

Parkeringsplats Jonsereds trädgårdar

Från Samhällsbyggnadskontoret till Kultur- och fritidsnämnden 0,1 miljoner

Förvaltningschef

Personalkostnad för förvaltningschef har flyttats från nämnder till Kommunstyrelse. Totalt har 13,3 miljoner flyttats till kommunstyrelsen från; Utbildningsnämnden (1,3 miljoner), Vård- och omsorgsnämnden (1,3 miljoner), Social. och arbetsnämnden (1,3 miljoner), Kultur- och fritidsnämnden (1,3 miljoner), Samhällsbyggnadskontoret (1,2 miljoner), Bygg- och miljönämnden (1,1) och Kommunkontoret (5,8 miljoner)

Ramväxlingar 2021

Ramväxlingar föreslås från och med 2021. Dessa summor ingår i ramarna ovan.

Ekonomtjänst

Från Kultur- och fritidsnämnden till Kommunkontoret: 0,7 miljoner kronor

Bemanningscontroller

Från Vård- och omsorgsnämnden till kommunkontoret: 0,6 miljoner kronor

HR-specialist och Bemanningsadministratör

Från Utbildningsnämnden till kommunkontoret: 1,3 miljoner kronor

Statsbidrag

Kommunen får både generella och riktade statsbidrag. Ett generellt statsbidrag används i

systemet för kommunalekonomisk utjämning till att utjämna för skillnader i intäkter eller strukturella förutsättningar. Inom dem regleras också för utökat eller minskat uppdrag mellan staten och kommunen enligt finansieringsprincipen.

Riktade statsbidrag är öronmärkta pengar för vissa specifika ändamål. De ingår inte i skatteintäkten utan dessa måste kommunen ansöka om. Regeringen fattar ibland beslut om riktade medel till kommuner för vissa specifika insatser.

Driftbudget och ramfördelning

	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelse	-66,5	-62,7	-65,7	-66,7
<i>Varav strukturreserv och hyror</i>	-18,0	-13,0	-15,0	-15,0
Kommunkontor	-82,6	-87,1	-88,8	-90,6
Samhällsbyggnadskontor	-38,0	-40,1	-40,9	-41,7
SBK/Kollektivtrafik	-15,2	-15,4	-15,7	-16,0
SBK/Kapitalkostnader gatuenheten	-33,6	-36,0	-36,0	-38,0
SBK/ VA-verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
SBK/ Renhållningsverk	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa Kommunstyrelsens förvaltningar	-235,9	-241,3	-247,0	-252,9
Kommunfullmäktige	-4,8	-4,9	-5,0	-5,1
<i>varav Revision</i>	-1,7	-1,8	-1,8	-1,9
Överförmyndarverksamhet	-3,1	-3,2	-3,3	-3,3
Kultur- och fritidsnämnd	-97,9	-100,5	-102,5	-104,5
Utbildningsnämnd	-1 103,9	-1 136,4	-1 169,1	-1 202,5
Social- och arbetsnämnd	-135,0	-140,7	-145,3	-150,2
Vård- och omsorgsnämnd	-581,0	-604,4	-625,0	-647,5
Bygg- och miljönämnd	-6,3	-6,4	-6,6	-6,7
Valnämnd	-0,0	-0,1	-0,8	-0,8
Summa nämnderna	-2 167,9	-2 237,9	-2 304,5	-2 373,6
<i>% Förändring</i>	3,2 %	3,2%	3,0%	3,0%
Pensionsutbetalningar. före -98	-41,0	-41,0	-41,0	-41,0
Avgår interna kapitalkostnader	4,5	4,6	4,6	4,6
Finansförvaltningens kostnader/intäkter	-13,0	-10,0	-11,0	-12,0
Exploateringsverksamhet	15,0	15,0	15,0	15,0
Verksamhetens nettokostnad	-2 202,4	-2 269,3	-2 336,9	-2 407,0
Skatteintäkter och generella statsbidrag	2 221,5	2 259,6	2 329,7	2 402,1
<i>% Förändring</i>	3,9%	1,7%	3,1%	3,1%
Dynamiska effekter inkl. RUR	10,0	20,0	20,0	20,0
Årets resultat	29,1	10,3	12,8	15,1

7 Balanskravet och resultatutjämningsreserv

Kommunens ekonomi ska vara i balans. Balanskravet kompletterar god ekonomisk hushållning och fastslår att det inte är tillåtet att budgetera och redovisa underskott. Balanskravet anger den lägstanivå en kommun kan ha för det finansiella resultatet, på sikt behövs positiva resultat för att kunna egenfinansiera investeringar utan lån.

Konstateras ett negativt balanskravsresultat ska underskottet regleras inom tre år. Kommunen har en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR). Genom att nyttja medel från resultatutjämningsreserven så att balanskravsutredningen uppgår till noll upphävs kravet på att återställa ett negativt resultat inom tre år. RUR uppgår år 2019 till 93,0 mnkr.

Resultatutjämningsreserven möjliggör för kommunen att utjämna variationer i intäkter över en konjunkturcykel. Genom RUR kan skatteintäkterna jämnas ut över tid och på så sätt skapas stabilare planeringsförutsättningar för kommunen.

	2019	2020	2021	2022	2023
Balanskravsresultat	63	29,1	10,3	12,8	15,1

7.1 Kommunens bestämmelser för när reservering till resultatutjämningsreserv är möjlig

Om balanskravsresultatet är positivt efter avdrag med 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag är reservering till resultatutjämningsreserv möjlig. Innan reservering beslutas av kommunfullmäktige bör en samlad bedömning av de framtida ekonomiska förutsättningarna göras för att bedöma hur stor reservering till resultatutjämningsreserv som skall göras.

7.2 Kommunens bestämmelser för när uttag från resultatutjämningsreserven är möjlig

Beslut att använda resultatutjämningsreserven kan fattas i samband med budgetbeslutet, men det faktiska uttaget ur resultatutjämningsreserven beslutas i samband med fastställande av bokslutet. Medel från resultatutjämningsreserven får endast användas för att täcka upp ett negativt resultat i balanskravsutredningen. Reserven får användas till att nå max ett nollresultat i balanskravsutredningen.

Om SKLs rekommendation följs kan medel från resultatutjämningsreserven nyttjas när skatteunderlaget understiger den genomsnittliga skatteutvecklingen i Partille kommun de senaste 10 åren. I budgeten ingår att RUR nyttjas med 10 mnkr per år.

7.3 Storlek på resultatutjämningsreserv

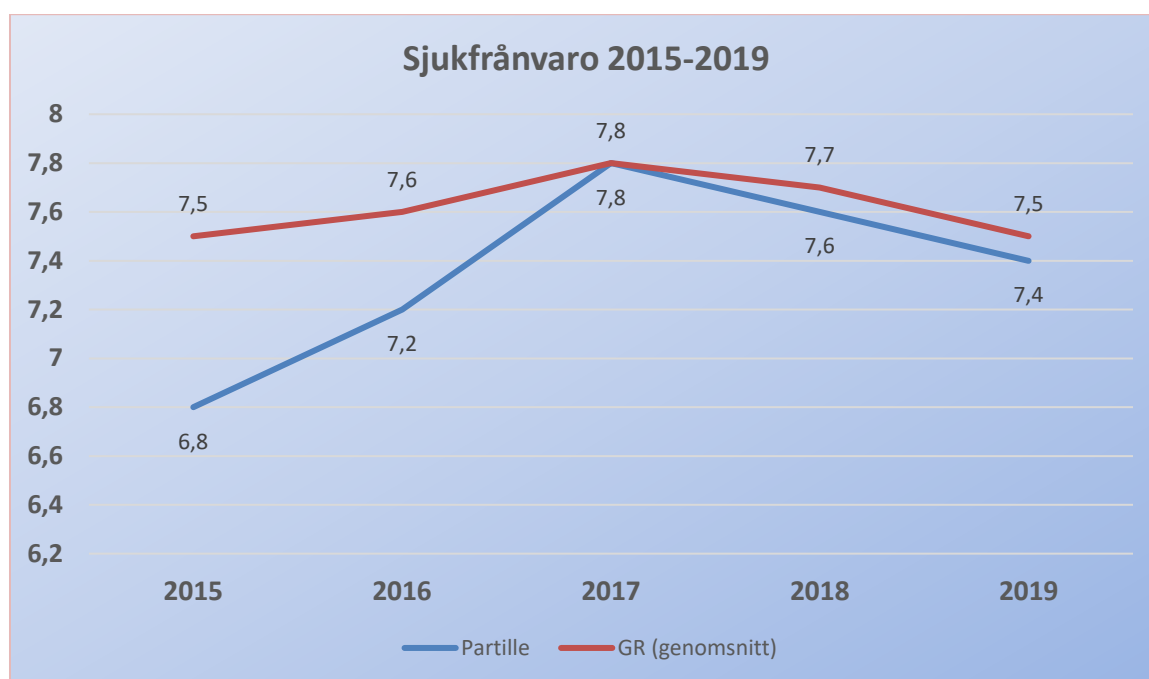
Kommunens resultatutjämningsreserv ska inte överstiga 10 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

8 Plan för kommunens arbetsmiljöarbete

Samtliga verksamheter har till uppgift att aktivt arbeta med det systematiska arbetsmiljöarbetet. Den obligatoriska arbetsmiljöutbildningen för skyddsombud och chefer är en viktig komponent för att säkerställa detta arbete. Personalmålen är kopplade till sjukfrånvaron och medarbetarengagemanget, som mäts via medarbetarenkäten. Arbetet går hand i hand med att minska ohälsotalen som speglar en hälsosam organisation som genomsyras av kommunens värdeord. Detta är något som kommunen ständigt arbetar med för att bibehålla, då det även påverkar den sociala hållbarheten.

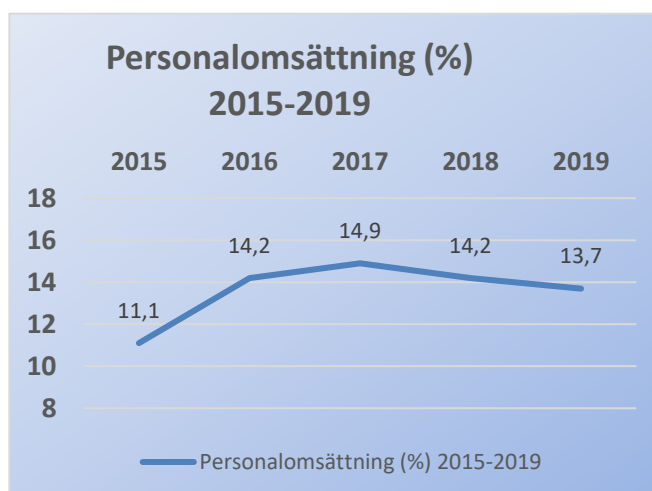
Sjukfrånvaro

Kommunen har haft en positiv trend avseende sjukfrånvaron de senaste två åren. Dock ligger den fortfarande på en för hög nivå vilket innebär att arbetet kring nya rutiner fortlöper och utvecklas vidare. Med rätt insatser kan målvärdet för sjukfrånvaro på sikt uppnås. Ett exempel på detta är ett fortsatt arbete för att sprida korttidsrutinen för sjukfrånvaro. Kommunen kommer dessutom att arbeta med analysmetoder för att arbeta än mer effektivt med riktade insatser. Sjukfrånvarotalen är också en av indikatorerna som mäter indikatorn om hållbarhet i Partille i kommunens styrmodell.

Personalomsättning

Vad gäller arbetet med personalomsättningen så ser vi historiskt att det är samma parametrar som driver en låg personalomsättning som också leder till lägre sjukfrånvaro. Det är därför samma åtgärder som kommer att vidtas för att driva utvecklingen åt rätt håll.

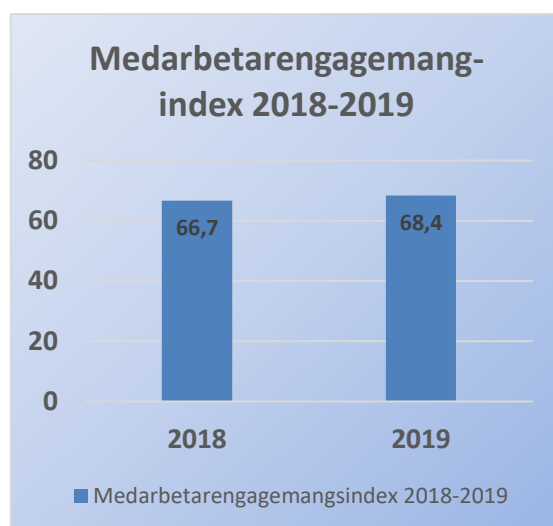

Arbetskador och tillbud

Arbetskador och tillbud hanteras med stöd av det systematiska arbetsmiljöarbetet med fokus på att följa upp och vidta rätt åtgärder i samverkan med personalorganisationerna.

Medarbetarengagemang

Varje år genomförs den kommunövergripande medarbetarenkäten för att mäta medarbetarengagemanget. Syftet är att på ett systematiskt sätt mäta den psykosociala arbetsmiljön och göra Partille kommun till en ännu bättre arbetsplats. Medarbetarengagemang är också en av indikatorerna som mäter indikatorn om hållbarhet i Partille i kommunens styrmodell.

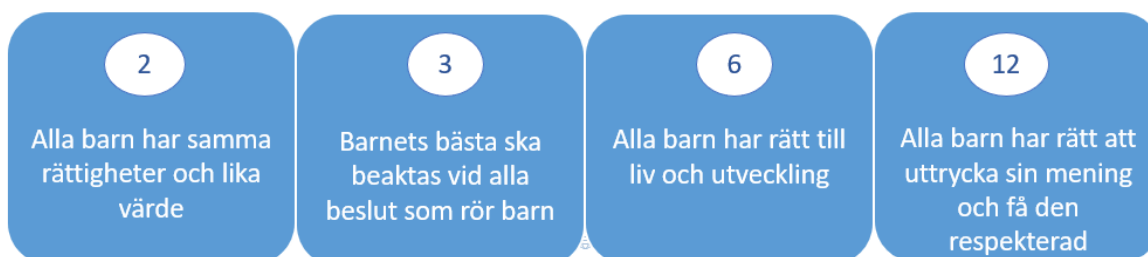
Jämställdhet

Kommunen strävar efter att arbeta enligt konceptet kompetensbaserad rekrytering för att främja mångfald och samtidigt säkerställa rätt kompetens.

9 Barnkonventionen

Barnkonventionens syftar till att säkerställa alla barns rättigheter. Barn ska ses som rättighetsbärare och barnrättslagen är direkt tillämpbar i svensk domstol. FN:s konvention om barnets rättigheter också kallad barnkonventionen, antogs av FN:s generalförsamling 1989. Riksdagen beslutade att barnkonventionen från och med 1 januari 2020 blir svensk lag.

Barnkonventionen slår fast att barn är individer med egna rättigheter. Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla är lika viktiga och som tillsammans utgör en helhet. Det finns fyra grundläggande principer som alltid ska beaktas vid frågor som rör barn:

9.1 Nämndernas arbete med barnkonventionen

Samtliga av kommunens nämnder har ansvar för att upprätthålla och följa planer som säkerställer barnrättsperspektivet. I respektive verksamhetsplan ska nämnderna beskriva hur de arbetar med barnrättsperspektivet utifrån barnkonventionens fyra grundläggande principer. Arbetet följs upp i nämndernas årsredovisningar (ej till delår), sammanställs och återrapporteras till fullmäktige som bilaga till kommunens årsredovisning.

10 Räkenskaper

Resultaträkning

Miljoner kronor	2019	2020	2021	2022	2023
Verksamhetens intäkter	512	520	540	560	580
Verksamhetens kostnader	-2563	-2 663	-2 738	-2 822	-2 910
Avskrivningar	-58	-60	-62	-65	-67
Verksamhetens nettokostnader	-2109	-2 203	-2 260	-2 327	-2 397
Skatteintäkter	1929	1 980	2 008	2 081	2 159
Generella statsbidrag och utjämning	231	242	252	249	243
Verksamhetens resultat	51	19	0	3	5
Finansiella intäkter	55	15	15	15	15
Finansiella kostnader	-5	-5	-5	-5	-5
Resultat efter finansiella poster	101	29	10	13	15
Extraordinära poster					
Årets resultat	101	29	10	13	15

Balansräkning

Miljoner kronor	2019	2020	2021	2022	2023
TILLGÅNGAR					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	1	1	1	1	1
Materiella anläggningstillgångar	976	1 014	1 027	1 048	1 028
Finansiella anläggningstillgångar	281	281	281	281	281
Summa anläggningstillgångar	1 258	1 296	1 309	1 330	1 310
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Exploateringsfastigheter mm	-1	-1	-1	-1	-1
Kortfristiga fordringar	441	441	441	441	441
Kortfristiga placeringar	373	373	373	373	373
Kassa och bank K	128	135	39	163	217
Summa omsättningstillgångar	941	949	853	977	1031
Summa tillgångar	2 200	2 244	2 162	2 307	2 341
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
SUMMA EGET KAPITAL	1 385	1 414	1 424	1 437	1 452
varav årets resultat	101	29	10	13	15
varav resultatutjämningsreserv (RUR)	93	93	93	93	93
AVSÄTTNINGAR K					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	188	203	226	243	261
Skatter	0	0	0	0	0
Summa avsättningar	188	203	110	243	261
SKULDER					
Långfristiga skulder	173	173	173	173	173
Kortfristiga skulder	455	455	455	455	455
Summa skulder	628	628	628	628	628
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	2 200	2 244	2 162	2 307	2 340
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	526	508	489	471	453
Löneskatt pensionsförplik. äldre än 1998	128	123	119	114	110
Borgensåtagande	3 600	3 600	3 600	3 600	3 600

Kassaflödesanalys

mnkr	2019	2020	2021	2022	2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	101	29	10	13	15
Ej likviditetspåverkande poster	102	83	66	73	30
Kassaflöde från verksamheten före förändring av rörelsekapital	203	112	76	86	45
Förändring omsättningstillgångar o kortfr. skulder	-84	-8	-96	124	54
Kassaflöde från den löpande verksamheten	119	105	-20	210	100
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	4	0	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar	-99	-97	-76	-86	-46
Investering i finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-95	-98	-76	-86	-46
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	0	0	0	0	0
Förutbetalda intäkter (långfristig skuld)	-9	0	0	0	0
Amortering av skuld	0	0	0	0	0
Förändring långfristiga fordringar	0	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-9	0	0	0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE					
Likvida medel vid årets början	113	128	135	39	163
Likvida medel vid årets slut	128	135	39	163	217
Förändring likvida medel	15	7	-96	124	54

Bilaga 1: Nämndernas uppdrag och ekonomiska ram 2021

Social- och arbetsnämnden

Social- och arbetsnämnden ansvarar för socialtjänsten (med undantag för äldre- och personer med funktionshinder) vilket innebär ansvar för kommunens insatser för barn och ungdomar, missbrukare samt ärenden som ryms inom familjerätten. Vidare ansvarar nämnden för invandrar- och flyktingverksamhet samt samordning av kommunens insatser för arbetsmarknadsbefrämjande åtgärder.

Nämndens ekonomiska ram
140,7 mnkr
Varav målgruppsjustering 2 mnkr
Investeringsbudget 0,5 mnkr

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för omsorg, stöd och service till äldre samt personer med funktionshinder. Nämnden utför även hälso- och sjukvårdsinsatser i form av hemsjukvård och rehabilitering genom Partille Rehab.

Nämndens ekonomiska ram
604,4 mnkr
Varav målgruppsjustering 11,4 mnkr
Investeringsram 4,0 mnkr

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens kultur- och fritidsverksamhet. Uppdraget innebär att stödja verkamma föreningar, organisationer och enskilda som verkar inom nämndens verksamhetsområde. Vidare ansvarar nämnden för att leda biblioteks- och fritidsgårdsverksamhet, kulturskolan, konst- och kultur samt förvaltning av fritidsanläggningarna.

Nämndens ekonomiska ram
100,5 mnkr
Investeringsram 2,0 mnkr

Bygg och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden ansvarar över de frågor som rör tillsyn och tillstånd inom bygg, miljö och hälsoskydd. Nämnden har även som uppdrag att verka trafiksäkerhetsfrämjande och ansvarar för att bebyggelsen inom kommunen är beständig, funktionell, tillgänglig, hållbar och estetiskt tilltalande.

Nämndens ekonomiska ram
6,4 mnkr
Investeringsram 1,0 mnkr

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden ansvarar för kommunens utbildning och barnomsorg. Nämnden bedriver verksamhet inom förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshemsverksamhet, gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning och svenska för invandrare (SFI). Utbildningsnämnden fattar även beslut enligt lagen om stöd och service till funktionshindrade när det gäller beslut om korttidstillsyn för barn över 12 år.

Nämndens ekonomiska ram
1 136,4 mnkr
Varav målgruppsjustering 9,0 mnkr
Investeringsram 11,5 mnkr

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige beslutar om gemensamma mål och riktlinjer för den kommunala verksamheten och hur pengarna i budgeten ska användas. En annan fråga som kommunfullmäktige beslutar om är hur mycket invånarna ska betala i skatt.

Nämndens ekonomiska ram
4,9 mnkr
(varav revisionen 1,8 mnkr)
Varav målgruppsjustering 0,0 mnkr
Investeringsram 0,1 mnkr

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har en ledande och samordnande roll som kommunens politiska förvaltningsorgan. Styrelsen bereder normalt samtliga ärenden som ska behandlas i fullmäktige och har till uppgift att överblicka hela den kommunala förvaltningen. Kommunstyrelsen följer således upp kommunens verksamhet och dess ekonomiska ställning.

Nämndens ekonomiska ram
62,7 mnkr
(Varav strukturresev och hyror 13,0 mnkr)
Investeringsram 0,1 mnkr

Kommunkontoret

Kommunkontoret består av IT, ekonomi, lön & stab, HR och kommunikation. Avdelningarna stödjer och föreslår utveckling av kommunövergripande planering och uppföljning, ger stöd till den dagliga driften i verksamhetsförvaltningarna.

Nämndens ekonomiska ram
87,1 mnkr
Investeringsram 0,1 mnkr

Samhällsbyggnadskontoret

Samhällsbyggnadskontoret ansvarar för planering och användningen av bostäder och infrastruktur. Samhällsbyggnadskontoret planerar också kommunens gator och vägar samt ombesörjer dessa.

Inom samhällsbyggnad finner vi också de avgiftsfinansierade verksamheterna renhållning och VA.

Nämndens ekonomiska ram
91,5 mnkr
(Varav: Kollektivtrafik 15,4 mnkr
Kapitalkostnader gatuenheten 36,0 mnkr)
Investeringsramar:
83,6 mnkr
Varav:
Samhällsbyggnad 62,9 mnkr
Va-verksamhet 18,4 mnkr
Avfallsverksamhet 0,3 mnkr
Markförvaltning 2,0 mnkr

Valnämnd

Valnämnden ansvarar för att genomföra val och folkomröstningar i kommunen. Vart fjärde år sker allmänna val till kommunfullmäktige, region och riksdag. Valet till EU-parlamentet äger rum vart femte år.

Nämndens ekonomiska ram
0,1 mnkr
Investeringsram 0,0 mnkr

Överförmyndarverksamhet

Överförmyndarnämnden ansvarar för att sköta tillsynen över gode män, förvaltare och förmyndare. Nämnden är gemensam för Härryda, Kungsbacka, Mölndal och Partille.

Nämndens ekonomiska ram
3,2 mnkr
Investeringsram 0,0 mnkr

Bilaga 2 styrande dokument

Styrande dokument

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och fastställer de politiska visioner som ligger till grund för övriga styrdokument. Kommunfullmäktiges budget är kommunens övergripande styrdokument och anger de politiska prioriteringar, mål och resurser som ska styra nämnder och styrelser det kommande året. Budgeten är överordnad övriga styrdokument.

Utöver kommunfullmäktiges och nämndernas mål, samt nationella lagar, förordningar och föreskrifter, styrs kommunens verksamheter av ett antal övergripande styrande dokument. Styrdokumenterna ska vara utformade utifrån de mål och effekter som ska uppnås och de ska kontinuerligt följas upp, utvärderas och revideras. De styrande dokumenterna delas in i följande kategorier:

Politys

En policy beslutas av kommunfullmäktige och ger uttryck för kommunens grundläggande värderingar och förhållningssätt inom ett specifikt område. Den är kortfattad, max en A4-sida, och gäller på lång sikt. Översyn sker vart fjärde år. Begreppet policy är förbehållet kommunövergripande dokument.

Strategier

Vid behov kan det upprättas ett dokument som är vägledande för hur en viss policy ska tillämpas. Strategier som ska gälla för hela kommunen beslutas av kommunstyrelsen. Enskild nämnd kan upprätta strategier inom sitt ansvarsområde. Begreppet strategi används enbart för vägledningar som upprättas av kommunstyrelse eller nämnd.

Planer och program

Det är förvaltningarna som beslutar hur man går tillväga för att uppfylla de kommunövergripande strategierna. Förvaltningarna kan behöva utfärda anvisningar för hur verksamheten ska bedrivas, vilka aktiviteter som ska genomföras, inom kedjan mål, policy och strategi. Dessa anvisningar/aktiviteter, kan kallas för t.ex. plan eller program och kan följas upp vid behov.

Reglementen, delegationsordningar och regelverk

Regelverk som styr nämndernas verksamhet. Reglerna har oftast sitt ursprung i lagar och förordningar och beslutas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller annan nämnd.

Bolagsordning, ägardirektiv och aktieägaravtal

Styrande dokument för kommunens hel- och delägda bolag i form av bolagsordningar, ägardirektiv och aktieägaravtal.

Kommuninterna riktlinjer

Riktlinjer som är verksamhetsspecifika t.ex. gällande arbetskläder, flaggning, kvalitet i läroprocessen.

Bilaga 3: Bedömningskriterier för måluppfyllelse

Bedömning av nämndernas verksamhetsmässiga måluppfyllelse

Måluppfyllelsen utvärderas och återrapporteras till fullmäktige två gånger årligen, vid del- och helårsbokslut. Fullmäktiges bedömning för helåret ska föregås av en bokslut- och budgetberedning. Om bokslut- och budgetberedningen kommer fram till en bedömning som avviker från kriterier nedan bör det framgå i beslutsunderlaget.

Vid **delårsbokslutet** saknas mätetal för majoriteten av de indikatorer som visar utvecklingen av måluppfyllelsen för nämnd och fullmäktige. Vid delårsbokslutet görs därför ingen uppföljning av indikatorerna. I stället gör nämnderna en redogörelse av genomförda och planerade aktiviteter och beskriver hur nämnden prognostiserar att dessa kommer påverka nämndens måluppfyllelse per helår. Fullmäktige sammanställer nämndernas prognostiserade måluppfyllelse för delåret, vilket utgör bedömningsunderlaget för om kommunen prognostiserar att den kommunövergripande måluppfyllelsen nås för året.

För **helårsbokslutet** bedöms nämndernas måluppfyllelse per nämndmål genom utfallet av de indikatorer som mäter målet och via en bedömning av de aktiviteter som genomförts. Indikatorerna visar inte hela bilden av den sammantagna måluppfyllelsen, utan utgör en del i bedömningen. Varje bedömning av ett nämndmål kräver en analys. Med andra ord kan ett nämndmål t.ex. bedömas vara delvis uppfyllt trots att indikatorn visar att målet är fullt uppfyllt. Vid bedömningen ska nämnden också ta hänsyn till övriga faktorer som anses ha haft påverkan på måluppfyllelsen. Nämnderna ska dokumentera vad som ligger till grund för den bedömning som gjorts.

Kommunfullmäktiges bedömning av den kommunövergripande verksamhetsmässiga måluppfyllelsen per helår:

Bedömningen om kommunens samlade måluppfyllelse görs utifrån två bedömningskriterier. 1) Sammanvägd bild av nämndernas måluppfyllelse och 2) Utfallet på KF:s indikatorer. Fullmäktiges två bedömningskriterium viktas lika, 50/50.

Bedömningskriterium 1: Nämndernas måluppfyllelse

Bedömningskriterium ett om måluppfyllelse per målområde utgår från en sammanvägd bild av nämndernas måluppfyllelse. För varje målområde görs en utvärdering om målområdet utifrån nämndernas måluppfyllelse bedöms vara helt, delvis eller inte uppfyllt.

Den sammanvägda bilden av nämndernas måluppfyllelse görs enligt följande kriterier:

- Grön (nämndmålet uppnås) = 100 poäng
- Gul (nämndmålet uppnås delvis) = 50 poäng
- Röd (nämndmålet uppnås inte) = 0 poäng

Poängen sammanställs per målområde och divideras med antalet mål. För att målområdet ska bedömas vara helt uppnått ska den sammanvägda bilden av måluppfyllelsen för nämndmålen vara ett värde mellan 75 och 100. Målområdet bedöms som delvis uppnått om den sammanvägda bilden av måluppfyllelsen är ett värde mellan 50 och 74. Målområdet bedöms som ej uppnått om den sammanvägda bilden av måluppfyllelsen är ett värde lägre än 50.

Bedömningskriterium 2: utfallet av KF:s indikatorer

Bedömningskriterium två om måluppfyllelse per målområde görs utifrån en sammanvägd bild av utfallet av fullmäktiges indikatorer. Målsättningen anges enligt öka, minska, bevara eller balanserat. Oftast är det indikatorns riktning som bedöms, inte ett absolut målvärde. Målområdet bedöms utifrån detta bedömningskriterium som uppfyllt om majoriteten av indikatorerna utvecklas i önskvärd riktning.

God ekonomisk hushållning - Kommunfullmäktiges bedömning av den kommunövergripande finansiella måluppfyllelsen per helår:

God ekonomisk hushållning bedöms utifrån en sammanvägd bild av måluppfyllelsen för de verksamhetsmässiga och finansiella målen. De finansiella målområdenas måluppfyllelse bedöms på samma sätt som fullmäktige bedömer de verksamhetsmässiga målområdena enligt bedömningskriterium två ovan.

God ekonomisk hushållning bedöms vara uppfyllt om samtliga verksamhetsmässiga och finansiella målområden bedöms vara helt eller delvis uppfyllda. Samtliga målområden, oavsett om de ingår i de finansiella eller verksamhetsmässiga viktas lika.

Bilaga 4: Begreppsbank

Vision

Visionen är en grundformulering som är långsiktig, vägledande och genomsyrar hela kommunens arbete.

Styrmodell

Styrmodellen beskriver hur kommunen leds och styrs.

Målområde

Kommunfullmäktiges målområden utgår ifrån visionen och dessa konkretiseras med hjälp av målbilder som är vägledande för nämnderna när de sätter sina mål.

Riktade uppdrag

Konkreta uppdrag direkt från politiken.

Fokusområde

En konkretisering av vad politiken vill fokusera på under de kommande åren inom kommunfullmäktiges beslutade målområden. Dessa är en vägledning när nämnderna sätter sina mål.

Mål

Ett mål är ett resultat man vill åstadkomma.

Aktivitet

Insats som genomförs i syfte att målet ska uppfyllas.

Indikator

Mätvärde som kopplas till ett mål som kan beskriva hur väl målet/del av målet är uppfyllt.

Index

Ett index är en sammanställning över flera hopslagna indikatorer.

Analys

En analys genomförs genom att dela upp exempelvis ett problem i mindre delar och undersöka varje del för sig. Ska svara på frågor så som varför? och hur vet vi det?

Verksamhetsplan (VP)

Verksamhetsplanen är en beskrivning av vad nämnden ska arbeta med under den kommande planeringsperioden (1 + 2 år) och innehåller identifierade förutsättningar och utmaningar, målarbete, ekonomiska ramar och analys. Med målarbete menas nedbrutna mål från styrmodellens tre målområden samt indikatorer och aktiviteter.

Strategi 2035

Sammanfattar hur kommunen ska arbeta för nå mål och vision till 2035.

Affärsplan

Affärsplan är de kommunägda bolagens variant av verksamhetsplan.

Omvärldsmaterial

Kommunens samlade underlag och analys om vilka utmaningar och möjligheter kommunen står inför under den kommande planeringsperioden (1 + 2 år).

Bilaga 5: Investeringar per nämnd

(kr)	Kommunstyrelsen		Investeringsinkomster			Investeringsutgifter			Investeringsnetto		
Projektnr	Projekt	Investeringstyp	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
x	Reinvesteringar Inventarier	Löpande årlig				100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
									0	0	0
	Summering		0	0	0	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000

(kr)	Kommunkontoret		Investeringsinkomster			Investeringsutgifter			Investeringsnetto		
Projektnr	Projekt	Investeringstyp	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
x	Reinvesteringar Inventarier	Löpande årlig	0	0	0	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
									0	0	0
	Summering		0	0	0	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000

(kr)	Samhällsbyggnadskontoret	Projekt	Investeringstyp	Investeringsinkomster			Investeringsutgifter			Investeringsnetto		
				Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
151102		IT-UTRUSTNING	Löpande årlig	0	0	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
151103		INVENTARIER	Löpande årlig	0	0	0	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
151104		FORDON O MASKINER	Löpande årlig	0	0	0	3 200 000	3 200 000	3 200 000	3 200 000	3 200 000	3 200 000
151106		ALLMÄNA PLATSER / GATURUM	Löpande årlig	0	0	0	1 900 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000
151108		REINVESTERING LEKPLATSER	Löpande årlig	0	0	0	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000
151110		UNDERHÅLLSBELÄGGNINGAR	Löpande årlig	0	0	0	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
151114		BRO, TUNNEL, MUR OCH KULVERT	Löpande årlig	0	0	0	4 900 000	2 900 000	2 900 000	4 900 000	2 900 000	2 900 000
151118		TRAFIKSÄKERHETSHÖJANDE ÅT	Löpande årlig	0	0	0	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
151119		REINVESTERING AV GATUBELY	Löpande årlig	0	0	0	3 100 000	3 100 000	3 100 000	3 100 000	3 100 000	3 100 000
151123		GATUREGISTER OCH LTF	Löpande årlig	0	0	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
151125		INVESTERING K 2020 LOKAL	Övriga	2 000 000	0	0	4 000 000	1 500 000	1 500 000	2 000 000	1 500 000	1 500 000
151139		JONSEREDSVÄGEN	Övriga	0	0	0	30 000 000	20 000 000	0	30 000 000	20 000 000	0
151140		UTBYGGNAD AV GCM-NÄT	Löpande årlig	0	0	0	4 000 000	6 000 000	6 000 000	4 000 000	6 000 000	6 000 000
151141		TVÄRLED E 20 - RV 40	Övriga	0	0	0	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
151148		BERGSÄKRING	Löpande årlig	0	0	0	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
151151		GAMLA KRONV, SÄTTNINGSSKA	Övriga	0	0	0	1 500 000	2 000 000	0	1 500 000	2 000 000	0
151152		SÄKERHETSHÖJ. ÅTG ÖVERSVÄM	Löpande årlig	0	0	0	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
151153		RESERVKRAFT OCH SÄKERHET	Löpande årlig	0	0	0	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
151157		GAVELÅSBRON	Övriga	0	0	0	10 000 000	0	0	10 000 000	0	0
151158		RENOVERING BRODALEN	Övriga	0	0	0	1 000 000	0	0	1 000 000	0	0
151720		FLYGFOTO / TEKNISK UTRUST	Övriga	0	0	0	0	0	400 000	0	0	400 000
400138		HÄGNEKREKEN	Övriga	3 000 000	0	0	3 000 000	0	0	0	0	0
400150		DP S.BOENDE HALLEGÅRDSV	Övriga	1 000 000	0	0	1 000 000	0	0	0	0	0
400266		BOSTÄDER GÖKEGÅRD/RAMSEG	Övriga	31 500 000	500 000	0	5 250 000	18 000 000	2 250 000	-26 250 000	17 500 000	2 250 000
400273		BOSTÄDER HOSSABERGET	Övriga	0	0	0	100 000	0	0	100 000	0	0
400279		BLANDAD BEBYGG KYRKTORGET	Övriga	0	0	0	1 000 000	0	0	1 000 000	0	0
400282		INFRASTRUKTUR FÖP CENT PA	Övriga	0	0	0	5 000 000	0	0	5 000 000	0	0
400285		BOSTÄDER JONSERED FABRIKER	Övriga	15 000 000	0	0	20 000 000	0	0	5 000 000	0	0
982603		STABILITETSHÖJANDE ÅTGÄRDER	Löpande årlig	0	0	0	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
		Summering		52 500 000	500 000	0	115 350 000	75 000 000	37 650 000	62 850 000	74 500 000	37 650 000

(kr)	VA-verksamheten		Investeringsinkomster			Investeringsutgifter			Investeringsnetto		
Projektnr	Projekt	Investeringstyp	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
152500	STYR OCH REGLER, OMBYGGNA	Avgiftsfinansierad	0	0	0	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000
152502	INVENTARIER	Avgiftsfinansierad	0	0	0	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
152503	ANVLUTNINGSAVG. VA- & AVL	Avgiftsfinansierad	500 000	200 000	200 000	0	0	0	-500 000	-200 000	-200 000
152505	REINVESTERING LEDNINGSNÄT	Avgiftsfinansierad	0	0	0	12 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
1525XX	VR3 VÄRMEVERKET	Avgiftsfinansierad	0	0	0	3 000 000	0	0	3 000 000	0	0
400266	BOSTÄDER GÖKEGÅRD/RAMSEG	Avgiftsfinansierad	0	0	10 000 000	0	10 000 000	0	0	10 000 000	-10 000 000
400285	JONSEREDS FABRIKER	Avgiftsfinansierad	0	7 700 000	0	0	7 700 000	0	0	0	0
400291	HOTELL JONSERED	Avgiftsfinansierad	0	0	0	3 000 000	0	0	3 000 000	0	0
400XXX	BJÖRNEKULLA	Avgiftsfinansierad	0	1 000 000	1 000 000	0	1 000 000	1 000 000	0	0	0
400XXX	FURULUND	Avgiftsfinansierad	0	0	2 000 000	0	0	2 000 000	0	0	0
	Summering		500 000	8 900 000	13 200 000	18 850 000	31 550 000	15 850 000	18 350 000	22 650 000	2 650 000

(kr)	Avfallsverksamheten		Investeringsinkomster			Investeringsutgifter			Investeringsnetto		
Projektnr	Projekt	Investeringstyp	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
154702	ÅTERVINNINGSTATIONER	Avgiftsfinansierad	0	0	0	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
	Summering		0	0	0	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000

(kr)	Markförvaltning		Investeringsinkomster			Investeringsutgifter			Investeringsnetto		
Projektnr	Projekt	Investeringstyp	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
171009	BOKEDALEN	Löpande årlig	0	0	0	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
171010	KNIPEFLOGSBERGEN	Löpande årlig	0	0	0	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
171011	VÅGAR FÖR ARARENDATORER	Löpande årlig	0	0	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
171028	ÖDLINGSOMRÅDEN	Löpande årlig	0	0	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
171030	KOLONIOMRÅDET AMERIKA	Löpande årlig	0	0	0	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
171038	SKOGSBILVÅGAR	Löpande årlig	0	0	0	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
171043	GAMLA TIPPAR	Löpande årlig	0	0	0	600 000	300 000	300 000	600 000	300 000	300 000
171046	SKOGSSTIGAR OCH LEDER	Löpande årlig	0	0	0	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
	Summering		0	0	0	1 950 000	1 650 000	1 650 000	1 950 000	1 650 000	1 650 000

(kr)	Kommunfullmäktige		Investeringsinkomster			Investeringsutgifter			Investeringsnetto		
Projektnr	Projekt	Investeringstyp	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
x	Reinvesteringar Inventarier	Löpande årlig	0	0	0	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
									0	0	0
	Summering		0	0	0	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000

(kr)	Kultur- och Fritidsnämnd		Investeringsinkomster			Investeringsutgifter			Investeringsnetto		
Projektnr	Projekt	Investeringstyp	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
x	Reinvesteringar Inventarier	Löpande årlig	0	0	0	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
									0	0	0
	Summering		0	0	0	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000

(kr)	Utbildningsnämnden		Investeringsinkomster			Investeringsutgifter			Investeringsnetto		
Projektnr	Projekt	Investeringstyp	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
707121	Fastigheter	Löpande årlig	0	0	0	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
707129	Arbetsmiljöåtgärder	Löpande årlig	0	0	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
X	Enheternas reinvesteringar	Löpande årlig	0	0	0	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
707117	IT-investeringar	Löpande årlig	0	0	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
707120	Fastighetsåtgärder ej Pbo	Löpande årlig	0	0	0	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
707128	Verksamhetsförändring	Löpande årlig	0	0	0	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
X	Nystart Kullegårdens förskola	Övriga	0	0	0	1 500 000	0	0	1 500 000	0	0
X	Nystart	Övriga	0	0	0	0	1 500 000	1 500 000	0	1 500 000	1 500 000
									0	0	0
	Summering		0	0	0	11 500 000	11 500 000	11 500 000	11 500 000	11 500 000	11 500 000

(kr)	Social- och arbetsnämnd		Investeringsinkomster			Investeringsutgifter			Investeringsnetto		
Projektnr	Projekt	Investeringstyp	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
x	Reinvesteringar Inventarier	Löpande årlig	0	0	0	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
									0	0	0
	Summering		0	0	0	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000

(kr)	Vård- och omsorgsnämnd		Investeringsinkomster			Investeringsutgifter			Investeringsnetto		
Projektnr	Projekt	Investeringstyp	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
x	Fastigheter	Löpande årlig				1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
x	Arbetsmiljöåtgärder	Löpande årlig				500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
x	IT-Investeringar	Löpande årlig				1 000 000	1 000 000	2 000 000	1 000 000	1 000 000	2 000 000
x	Reinvesteringar Inventarier	Löpande årlig				1 500 000	1 500 000	500 000	1 500 000	1 500 000	500 000
	Summering		0	0	0	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000

(kr)	Bygg- och miljönämnd		Investeringsinkomster			Investeringsutgifter			Investeringsnetto		
Projektnr	Projekt	Investeringstyp	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
x	Reinvesteringar Inventarier	Löpande årlig	0	0	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
									0	0	0
	Summering		0	0	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

Bilaga 6 Lokalinvesteringar Partillebo AB

Partillebo AB Lokaler	Investeringsnetto		
	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Projekt			
Ugglumskolan tillbyggnad	7 000 000	15 000 000	
Nybyggnad LSS boende Mellbygården	2 500 000		
Nybyggnad LSS boende Öjersjö Hill	2 500 000		
Öjersjö Storegård Skola O-T	6 000 000		
Simhallen	22 500 000	60 000 000	67 000 000
Förskolan i Lexby	3 500 000	30 000 000	33 000 000
Löpande förvaltningsobjekt	15 000 000	20 000 000	25 000 000
Summering	59 000 000	125 000 000	125 000 000

Bilaga 7: Underlag till indikatorer – tjänstemännens förslag till målsättning

Hållbarhet i Partille

- 1. Verksamhetens resultat som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag (%)**
Indikatorns ursprung: Tas fram av ekonomiavdelningen.
Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Indikatorn kopplas till fokusområdet om ekonomi i balans. Från 2021 mäts verksamhetens resultat i stället för som tidigare, årets resultat. Den budgeterade målsättningen om 0,6 procent motsvarar den tidigare målsättningen om att årets resultat ska vara minst 1 procent, vilket är samma målsättning som kommunens målsättning om god ekonomisk hushållning.
- 2. Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera – status efter 90 dagar (andel)**
Indikatorns ursprung: Hämtas ur KOLADA N00971 (v21 2020)
Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Integration har identifierats vara ett fokusområde att arbeta vidare med, indikatorn bidrar till en bra bild av nuläget. Målsättningen öka är satt utifrån att vi behöver få fler i arbete eller studier.
- 3. Invånare 0–19 i ekonomiskt utsatta hushåll (andel)**
Indikatorns ursprung: Hämtas ur KOLADA N02904 (v7 2020)
Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Indikatorn är en viktig parameter för att mäta social hållbarhet. Målsättningen bevara har bedömts vara rimlig då Partille idag ligger på en låg nivå i jämförelse med andra liknande kommuner.
- 4. Medarbetarengagemangsex**
Indikatorns ursprung: Medarbetarenkät, information från HR-avdelningen.
Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Kommunens medarbetarenkät har de senaste åren visat på ett ökat medarbetarengagemang vilket är mycket positivt. Arbetet fortsätter och målet är att nå index 70 inom en treårsperiod. Indikatorn kopplas till fokusområdet om hållbar kompetensförsörjning.
- 5. Sjukfrånvaro (procent)**
Indikatorns ursprung: Sjukfrånvarostatistik, information från HR-avdelningen.
Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Sjukfrånvaron i kommunen har de senaste två åren minskat men ligger fortsatt på en hög nivå. Det långsiktiga målet är att sjukfrånvaron ska fortsätta minska men pga. rådande omständigheter målsätts indikatorn till balanserad. Indikatorn kopplas till fokusområdet om hållbar kompetensförsörjning och indirekt till ekonomi i balans.
- 6. Miljöbilar i koncernen (andel)**
Indikatorns ursprung: Hämtas ur KOLADA U00437 (v17 2020)
Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Indikatorn är kopplad till fokusområdet klimatsmart samhällsutveckling, där koldioxidneutrala fordon är en del i att ställa om till en hållbar samhällsutveckling. Målsättningen öka utgår från att vi idag har få fordon som är miljöbilar och att fordonsflottan ska vara fossilfri år 2030.
- 7. Rankingplacering bland Sveriges 290 kommuner tidningen ”Aktuell hållbarhet”**
Indikatorns ursprung: Tidning aktuell hållbarhet. (publ. juni). Information från utvecklingsstrateger.
Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Rankingen ger en bred bild av kommunens miljömässiga hållbarhetsarbete. Målsättningen öka innebär att vi ska klättra in rankingplaceringen. Målsättningen öka utgår från att politiken har uttryckt en viljeriktning om att placera sig topp 15 i VGR.

Lära och verka i Partille

- 1. Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)**
Indikatorns ursprung: Hämtas ut KOLADA N15436 (v39 2019)
Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Skolan är en grundläggande förutsättning för välmående invånare och en välmående kommun. De senaste åren har behörigheten minskat, det är en trend i oönskad riktning som behöver vändas. Kopplas till fokusområdet om fullföljda studier samt möjlighet egenförsörjning och självständighet.
- 2. Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, (andel)**
Indikatorns ursprung: Hämtas ur KOLADA N31814 (v40 2020)
Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Kopplas till fokusområdet om möjlighet till egenförsörjning och självständighet. Målsättningen balanserad utgår från indikatorns konjunktorkänslighet. Historiskt ser vi att vi vid senaste finanskrisen 2008-2009 hade ett sämre utfall än idag och att nuläget är den nivå vi hållit oss på under föregående högkonjunktur. Framtiden är för tillfället mer ovisst än någonsin och frågan därmed viktig att bevaka, men svår att målsätta.
- 3. Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun (andel)**
Indikatorns ursprung: Hämtas ur KOLADA N17457 (v50 2019)
Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Skolan är en grundläggande förutsättning för välmående invånare och en välmående kommun. Utvecklingen har senaste åren varit ojämn men målsättningen för indikatorn är att andelen med examen eller studiebevis ska öka. Kopplas till fokusområdet om fullföljda studier och möjlighet egenförsörjning och självständighet.
- 4. Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, hemkommun, (andel)**
Indikatorns ursprung: Hämtas ur KOLADA N15454 (v48 2019)
Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Utbildningsförvaltningen har identifierat matematik som ett nyckelämne för en lyckad skolgång. Utvecklingen har de senaste åren varit positivt, ett resultat vi vill bevara. Indikatorn kopplas till fokusområdet om fullföljda studier.
- 5. Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, (andel)**
Indikatorns ursprung: Hämtas ur KOLADA U40455 (v12 2020)
Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Etablering på arbetsmarknaden och/eller studier ökar möjlighet till egenförsörjning och självständighet. Indikatorn bidrar till en bra bild av nuläget. Målsättningen bevara utgår från att trenden de senaste åren varit positiv och att det resultatet ska bevaras.
- 6. Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga (andel)**
Indikatorns ursprung: Hämtas ur KOLADA U28531 (v49 2019)
Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Genom att involvera och låta brukare ha inflytande över insatser ökar möjligheten till självständighet. Målsättningen om att indikatorns utfall ska öka utgår från att vi de senaste åren sett en nästintill oförändrad trend och att de insatser som idag görs med t.ex. aktivitetsplaner bör ha effekt på indikatorutfallet.

7. Företagsklimat – Insikt NKI

Indikatorns ursprung: SKR Öppna jämförelser (april): företagsklimat, bevakas av näringslivsansvarig.

Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Indikatorn kopplas till fokusområdet om ett attraktivt företagsklimat som skapar tillväxt. Målsättningen är att fortsätta klättra i nöjd-kund-index företagsklimat. En förväntning på fortsatt god utveckling finns, kommunen gör flera insatser som även fortsättningsvis gynnar näringslivet, men förväntningen bör vara försiktig med tanke på rådande omständigheter.

8. Näringslivsranking – Svenskt näringsliv (sept.)

Indikatorns ursprung: Svenskt näringsliv, bevakas av näringslivsansvarig.

Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Indikatorn kopplas till fokusområdet om ett attraktivt företagsklimat som skapar tillväxt. Kommunen har de senaste åren haft en offensiv ambition om topp tio, något vi nu uppnått. Den realistiska målsättningen borde vara att bevara en hög placering.

Bo i och uppleva Partille:

1. Bäst att bo enligt tidningen FOKUS

Indikatorns ursprung: <https://www.fokus.se/> (maj) Bevakas av utvecklingsstrateger på kommunkontoret.

Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Indikatorn kopplas till flera av fokusområdena inom målområdet. Trenden är positiv och kommunen ligger på en relativt bra placering, målsättningen bör därför vara att bevara denna trend.

2. Lokal trygghetsundersökning (maj/juni)

Indikatorns ursprung: Hur trygg känner du dig i det område där du bor. Undersökning utformad av Partille kommun. Levereras av utvecklingsstrateger. Indikatorn mäts vartannat år från år 2020.

Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Indikatorn kopplas till fokusområdet om trygga miljöer. Senast gång indikatorn mättes var 2017 då resultatet visade att kommunen låg på en hög nivå därav valet om indikatorns målsättning att bevara.

3. Trygg i skolan åk 9 (andel positiva svar)

Indikatorns ursprung: Hämtas ur KOLADA N15533 (v3 2021)

Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Trygghet i skolan har en tydlig koppling till fokusområdet Trygga miljöer. Trygghet i skolan är viktigt för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig kunskap och fullfölja sina studier. Trenden är positiv och Partille ligger på en hög nivå. Därför har målsättningen bevara satts för indikatorn.

4. Jag är nöjd med mitt barns förskola (andel positiva svar)

Indikatorns ursprung: GR-enkät (genomförs jan-feb). Information hämtas från utbildningsförvaltningen.

Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Indikatorn har en tydlig koppling till målområdet Bo i och uppleva Partille och fokusområdet Trygga miljöer där invånarnas nöjdhet med kommunens välfärdstjänster är av stor vikt. Resultatet ligger på en hög nivå i jämförelse med andra kommuner i regionen. Arbetsgruppen finner målsättningen bevara som en rimlig målsättning, Utbildningsförvaltningens tjänstemän har dock som ambition att resultatet ska förbättras. Efter avstämning mål satts indikatorn som bevara.

5. Befolkningstillväxt (procent)

Indikatorns ursprung: Tas fram av utvecklingsstrateger på kommunkontoret (mars).

Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Befolkningstillväxten kopplas till samtliga fokusområden inom målområdet, indikatorn kan också kopplas till

målområdet om hållbarhet i Partille. Den årliga genomsnittliga befolkningstillväxten de senaste tre åren (2017–2019) har varit 1,73 procent. Med en befolkningsökning i jämn och stabil takt möjliggörs en ansvarsfull samhällsutveckling där så väl miljömässiga som verksamhetsmässiga aspekter tas hänsyn till. Målsättningen balanserad beror på indikatorns konjunkturkänslighet och att vi idag har en mycket osäker omvärld, med ökad arbetslöshet och eventuellt höjda räntor som gör att t.ex. planerad nybyggnation och bostadspriser påverkas.

6. Deltagartillfällen i idrottsföreningar (antal/invånare 7-20 år)

Indikatorns ursprung: Hämtas ur KOLADA U09800 (v38 2019)

Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Indikatorn kopplas till fokusområdet om hälsa och livskvalitet hela livet. Möjligheten till ett aktivt liv redan i ung ålder främjar folkhälsan i så väl fysiska som psykiska aspekter. I Partille är deltagartillfällena många jämfört med övriga kommuner (topp tio i Sverige, flest i GR och liknande kommuner storleksmässigt). Kommunen ska fortsätta sitt goda samarbete med föreningslivet och främja folkhälsan, men med tanke på den redan höga andelen deltagartillfällen har målsättningen satts till att bevara.

7. Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel

Indikatorns ursprung: KOLADA U23471 (v39 2019)

Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Indikatorn kopplas i första hand till fokusområdet om hälsa och livskvalitet hela livet. Andelelen 80 år och äldre är den ålderskategori som kommer att öka mest under de kommande tio åren. Sedan en tid tillbaka har indikatorns resultat varierat upp och ned över åren. Målsättningen är att förbättra resultatet. Indikatorn är viktig för att visa på hur en stor del av våra äldre invånare upplever målområdet.

8. Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel

Indikatorns ursprung: KOLADA U21468 (v39 2019)

Tjänstemännens motivering till vald målsättning: Indikatorn kopplas i första hand till fokusområdet om hälsa och livskvalitet hela livet. Andelelen 80 år och äldre är den ålderskategori som kommer att öka mest under de kommande tio åren. Sedan 2016 trenden för indikatorn varit svagt positiv men planat ut de senaste två åren. Målsättningen är att bevara detta resultat för tillfället men att förbättra det på längre sikt. Indikatorn är viktig för att visa på hur en stor del av våra äldre invånare upplever målområdet.